

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BIRŽELIS - JUNE 29, 1989

Nr. 126

LKB Kronika, Nr. 80

(Tęsinys)

Pareiškimai ir protestai

TSKP CK Generaliniam
Sekretoriui M. Gorbačioviui

Atviras laiškas

(Tęsinys)

Š.m. rugpjūčio 24 d. pasiskundė Religijų reikalų tarybai Maskvoje. Mums paaiškino, kad panašius keblus klausimus gali spręsti tik pats Tarybos pirmininkas Harčevas, užregistravo priėmimui rugpjūčio 27 d. Rugpjūčio 27 d. Harčevas Taryboje nepasirodė, ir po kelių pokalbių su kitais Tarybos nariais mus jo vardu ir įgaliojimu priėmė pavaduotojas Moldobajevas. Į klausimus aiškiai atsakymo taip ir negavome.

Siame laiške nesiekiamo įvertinti tokios specifinės valstybinės organizacijos (VSK) veiklos. Mums nekyla abejonių, kad jokie, kad ir patys svarbiausi tikslai negali pateisinti mėginimų priversti žmones sekti savo draugus, grasinant atimti galimybę dirbti mėgstamą darbą. Panašūs dalykai visais laikais ir visuose kraštuose buvo laikomi smerkiamu ir amoraliu veiksmu. Mes norime tapti kunigais, norime mokytis žmones vadovautis aukštais dorovės ir moralės principais.

Laisvės ordinas kun. A. Svarinskui

Washingtonas. (LIC) Vakar JAV kapitolijoje viceprezidentas Dan Quayle iškėlė ilgametui sąžinės kaliniui kun. Alfonsui Svarinskui pirmąjį Pueblo instituto laisvės ženį.

Pueblo institutas yra privati, nuo 1983 m. Washingtono veikianti katalikų pasauliečių žmogaus teisių organizacija, kuri gina religinę laisvę. Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai pasiūlius kun. Svarinskui kandidatūrą į Laisvės žymio laureatus, Pueblo institutas jį parinko pirmuoju šios premijos laimėtoju „išreikšti padėką už jo auką ginant religinę laisvę“. Kun. Svarinskas yra atkalėjęs 21 metus sovietų lageruose už savo įsitikinimus.

Puikus kovotojo pristatymas

Kapitoliaus priėmimo dalyvavo daugiau kaip 360 svečių, jų tarpe JAV ambasadorius Vatikane Thomas Melady, Ethics ir

Izraelis prieš Ameriką

Jeruzalė. Izraelio žinių agentūra praneša, jog jų ministeris pirmininkas Y. Shamiras atmetė Amerikos reikalavimą, kad Izraelis atiduotų pagrobtais kraštus už taikos įgyvendinimą Vidurio Rytų regione ir pabaigtų Vakarų Kranto ir Gazos sritys okupaciją.

Shamir griežtai reagavo į Valstybės sekr. James Baker III pareiškimą, pasakydamas, kad tai „useless“. Shamiras buvo Londone ir čia pasakė: „Mes negalime sutikti su tuo, ką jis pasakė apie Izraelio poziciją ateityje“. Tačiau Izraelyje pranešama, jog ir Shamiro Likudo partijoje ne visi nariai pritaria jo nusistatymui palestiniečių klausimu.

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

pagal amžinos Tiesos ir Gėrio įstatus, kaip išsireiškė pats Harčevas, — „sąžiningai dirbti, negerti, nevogti, vienas kitą mylėti ir gerbti“.

Gerbiamas Generalini Sekretoriau, kreipiamės į jus, kaip šalies lyderį, ir prašome sudrausti tuos, kurie naudoja anksčiau aprašytus amoralius metodus, trukdo mums įgyvendinti visiškai teisėtus lūkesčius.

Dar kartą prašome jus šiais metais atverti mums duris į Kauno Kunigų seminariją.

1988 m. rugpjūčio 29 d.

Pasirašė:

A. Vainoras
G. Numgaudis
V. Sakavičius
G. Sakavičius
A. Gudaitis
V. Šimkūnas

P.S. 1988 m. rugpjūčio 25 d. Lietuvos vyskupų konferencijos nutarimu šie jaunuoliai, neatsižvelgiant į tai, kad RRT igaliojimo P. Anilionio įstaiga juos išbraukė iš priimamųjų skaičiaus, buvo priimti į Kauno Kunigų seminariją.

Public Policy Center prezidentas George Weigel, Knights of Columbus Washintono skyriaus pirmininkas Carl Anderson, spaudos atstovai, JAV Kongreso žmogaus teisių komisijos pirmininkai kongresmenai Tom Lantos ir John Porter bei kiti.

Po priėmimo kapitolijoje Stasys Lozoraitis Lietuvos pasiuntinybėje suruošė kun. Svarinsko sutikimą su Washingtono lietuvių visuomene.

Lietuvių Informacijos Centrai tarpininkaujant, kun. Svarinskui šią savaitę Washingtono numatyti pokalbiai su Catholic News Service, Scripps-Howard laikraščiu tinklu, Our Sunday

Public Policy Center prezidentas George Weigel, Knights of Columbus Washintono skyriaus pirmininkas Carl Anderson, spaudos atstovai, JAV Kongreso žmogaus teisių komisijos pirmininkai kongresmenai Tom Lantos ir John Porter bei kiti.

Po priėmimo kapitolijoje Stasys Lozoraitis Lietuvos pasiuntinybėje suruošė kun. Svarinsko sutikimą su Washingtono lietuvių visuomene.

Lietuvių Informacijos Centrai tarpininkaujant, kun. Svarinskui šią savaitę Washingtono numatyti pokalbiai su Catholic News Service, Scripps-Howard laikraščiu tinklu, Our Sunday

Ilgų metų Sovietų kalnų kun. Alfonsas Svarinskas

Visitor, National Catholic Register, Washington Times bei išrūpintas susitikimas su JAV katalikų episkopato pareigūnais. Jam besilankant New Yorke praeitą savaitę, LIC jį suvedė su Freedom House atstovais Religion in Communist Dominated Areas redakcija ir Religious News Service.

Europos Bendruomenės valstybių vadai juokiasi, kai Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl atvyksta pavelaves fotografijai, dešinėje. Priekyje iš kairės matyti Prancūzijos prez. F. Mitterrand (su šviesia eilue), Ispanijos premjeras F. Gonzalez, Graikijos prez. C. Sartzetakis, Italijos premjeras C. de Mita ir Britanijos premjerė M. Thatcher. Konferencija nutarė po metų pradėti pirmąjį etapą — bendro banko įsteigimą ir piniginių vienetų įvedimo diskusijas, nusiėmus Britanijos premjeri.

Britanija stabdo Europos apsiungimo planą

Madridas. Britanijos premjerė Margaret Thatcher pirmą dieną pasakė Europos Bendruomenės valstybių viršūnių pasitarime, kad Britanija nepritaria tam planui sujungti 12 valstybių į vieną piniginių vienetų sąjungą ir vieną ekonominę sistemą.

Į tai jai tuoj atsakė Prancūzijos prezidentas F. Mitterrand, jog Thatcher rizikuoja, kad Britanija būtų palikta pati viena šalia kitų 11 Bendruomenės valstybių, jei ji ir toliau nenustos vilkinti taktiką. „Prancūzija nėra patenkinta šiomis miglomis“, pasakė Mitterrand.

Pagal anksčiau pasitarimuose priimtą planą, kuriam pritaria Vokietija, Italija, Ispanija ir Prancūzija, yra sudaryta trijų etapų programa ekonominė ir piniginei sąjungai, kuri įsteigtų centrinių bankų ir bendrą piniginių vienetą, bet kurio įvedimui dar nenumatyta data.

Delsimo taktika

Ispanijos premjeras Felipe Gonzalez yra šiuo metu Bendruomenės pirmininkas ir jis turi paruošti paskutinį dokumento tekstą, kurį svarstys Bendruomenės nariai. Viršūnių konferencija taip pat pasisakys Kinijos ir Vidurinių Rytų klausimais, nežiūrint, kad tai yra konferencija ekonominiais

Nixonas Kinijos klausimu

Washingtonas. — AP žinių agentūra praneša, jog Richardas Nixonas pagyrė prez. Bushą už „protingą atsakymą“ visiems tiems, kurie reikalauja griežtų sankcijų prieš Kinijos komunistų vyriausybę. Nixonas 1972 m. pradėjo ryšius su Kinija. Jei būtų kitaip elgiamasi, tai Kinija neitų su Sovietų Sąjunga, sako Nixonas. Kiniečiai jau 25 metus ejo su Amerika, šiuo būdu jie ir toliau nenusisuks. „Jeigu mes stumsime juos į izoliaciją nuo Vakarų, mes rizikuosime pavojingu draugiškumu tarp dviejų komunistų milžinų“. Amerika sulaukė karinę paramą Kinijai ir aukštųjų pareigūnų pasitarimus, to esą pakanka dabartinio metu.

ir finansiniams Europos reikalams aptarti. Daugiausia ginčų kelia Europos piniginių sistemos pertvarkymas. Britų delegacija pasisakė, kad finansiniai klausimai negali būti sutvarkyti iki 1993 metų. Thatcher ypač kovoja prieš centrinių banko įsteigimą ir prieš bendrą Europos biudžetą.

Mitterrand ir Kohl vieningi

Prancūzijos prez. Mitterrand aiškiai pasakė, jog, jei kuris nors kraštas nori atsisukti nuo bendro plano, tai jis turi tai pasakyti nedelsdamas. Visi suprato, kad Mitterrand kalbėjo apie Britanijos premjerės užimtą poziciją. Prezidentas visai nekreipė dėmesio į britų prašymą leisti ilgiau pastudijuoti visą planą, bet pasiūlė nustatyti naujos konferencijos datą, kurioje būtų aptarti nauji pakeitimai Europos susitarimuose, kurie buvo sutarti 1957 m. Romoje. Tuo jis ignoravo Britanijos premjerę, prašė nebe delsti laiko ir eiti prie sprendimų. Jam pritarė kancleris Kohl, pasiūlydamas tuojau pat priimti pasiūlytą Europos Parlamento prezidento Jacques Delors trijų dalių planą.

Rytų vokiečiai informuojami apie 1939 m. paktą

Leipcigas. — Birželio 2 d. visose Rytų Vokietijos televizijos programų žiniuose buvo perskaitytas pranešimas, jog Gorbačiovo prašymu, Vokietija perdavė sovietams 1939 m. Ribbentropo-Molotovo paktą dokumentus. Reuterio agentūra taip pat praneša, jog tarp perduotų dokumentų yra slaptojo protokolų mikrofilmų ir žemėlapių originalas su nubraižytomis jėkoms pasidalijant Lenkiją ir Pabaltijo kraštus ir net su Stalino ir Ribbentropo parašais ant jų. Tie parašai yra aiškiai išskaitomi. Po vokiškuoju protokolu Molotovas pasirašęs lotyniškais raidėmis. Manoma, kad vyksta tam tikri diplomatiški kontaktai; galbūt apie tai buvo kalbėta ir Gorbačiovo vizito metu Vokietijoje.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Londone Royal institute kalbės akademikas Andrei Sacharovas pasakė, jog Gorbačiovas labai gudriai sugebėjo pats save išrinkti į aukščiausias Sovietų Sąjungos pozicijas, sudarydamas tą simto partijos žmonių sąrašą, kurie be rinkimų buvo „išrinkti“. Bet jis išpėjo, kad dabar gyvenama tokioje situacijoje, kur visokie netikėtumai galimi, net ir karinė akcija krašte. Sacharovas taip pat sako, jog, nežiūrint Gorbačiovo deklaravimo, kad vyksta politiniai pasikeitimai, realiaime gyvenime niekas nėra pasikeitę ir valstybės aparatas kontroliuoja visą jų gyvenimą.

— Genevoje vėl atnaujintos ilgiausiai besitęsiančios Amerikos ir Sovietų derybos, kad būtų sumažinti atominiai bandymai. Šie pasitarimai yra skirtingi nuo strateginių ginklų sumažinimo pasitarimų.

— Valstybės sekretorius James Baker III pareiškė protestą Vokietijos Užsienio reikalų ministeriui Hans-Dietrich Genscheriui, kad Diusseldorfe eanti chemikalų kompanija nutarė perduoti kelis šimtus tonų chemikalų Iranui, iš kurio bus pagamintos nuodingos dujos ir kiti nuodingi ginklai.

— Kongresmenas James Traficant iš Ohio, apie kurį jau buvo rašyta antradienio laidoje, paprašė Kongresą ištirti visas Jono Demjanjuko išvežimo iš Amerikos į Izraelį aplinkybes. Kaip buvo rašyta, jis viešai Atstovų rūmuose iškritikavo OSI veiklą. Būtu galima jam padėkoti už tokią didelę paramą visų svarbiame reikale, parašant kelis padėkos žodžius kongresmeno įstaigai Washington, D.C.

— Tunise PLO vadas Arafatas savo įstaigoje pasakė, jog jo vadovaujama Palestiniečių išlaisvinimo organizacija yra pasiruošusi priimti paskutinius Amerikos pasiūlymus deryboms su Izraeliu, praneša Egipto diplomatai.

— Kinijos komunistinė vyriausybė išleido įsakymą areštuoti 21 studentų demonstracijų vadą kartu su aprašymais, kaip jie atrodė, ir su keliomis fotografijomis. Sustiprintos sargybos Kinijos pasieniais ir į begančius įsakytą sauti be pasigailėjimo.

Pilietinis demaršas Lietuvos Komunistų partijai

Reikalauja atsiskyrimo nuo Sovietų partijos

Šiauliai. (LIC) — Lietuvos Komunistų partijos Šiaulių miesto komiteto biuras birželio 19 d. atsisakė, palikdamas miesto liaudies deputatų tarybą valdžioje. „Tegyvuoja pirmasis Tarybų Sąjungoje laisvasis miestas!“ skelbia birželio 22 d. datuotas Ekspres informacijos Nr. 111. Pasak Sąjūdžio informacinės agentūros, tai beprecedentinis atvejis Sovietų Sąjungoje, „nesvajonė ir ne mitas. ...Kartu su visu biuru krito ir visi trys sekretoriai, neradę savo vietos tautos ir valstybės atgimimo procese, nei konstituciniame avangarde. Visą savaitę Šiaulių miesto liaudies deputatų taryba yra vienintelė... teisėta valdžia. Deja, tik vieną savaitę. Nes birželio 26-ąją 15 val. komunistai išsiskyrė naują biurą ir vėl pretenduos į protą, garbę ir sąžinę...“

Birželio 26 d. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Šiaulių miesto taryba piketavo neeilinį LKP Šiaulių miesto komiteto plenumą ir įteikė pilietinį demaršą, kuriuo išreiškė savo

nepasitikėjimą Komunistų partijos veikla.

Kaip praneša SIA, plenumo pirmuoju partijos miesto komiteto sekretoriumi išrinktas TSRS liaudies deputatas, LPS Šiaulių miesto tarybos, LPS Seimo ir TSKP narys, Šiaulių pedagoginio instituto docentas, fizikos-matematikos mokslų kandidatas Mindaugas Stakvičius (iš keturiolikos siūlytų kandidatūrų). Antrojo sekretoriaus rinkimai atidėti iki kito plenumo. Trečiuoju sekretoriumi vėl išrinktas A. Sedžius.

Demaršo tekstas

„Vertindami stalinizmą, brežnevizmą ir jo padarinius žmonijai kaip globalines komunistines ideologijos pasekmes, o ne priežastis, suprasdami, kad vienos partijos išskirtinumas ir jos pretenzijos į protą, garbę ir sąžinės monopolį neišvengiamai veda į asmenybės kultą, netikėdami TSKP atgailomis už padarytas nuodėmes ir deklaruojan, o nieko iš esmės nekeičiant, matydami galimybę komunistų partijoms, kaip ir visoms kitoms, gyvuoti tik suverenios valstybės rėmuose, neprieštaraujant tos valstybės interesams, pabrėždami TSKP, Lietuvos, regiono, srities organizacijos prieštaravimą tautinio bei valstybinio atgimimo procesui, apeliuodami į principinę komunistų valią, ryžtą ir asmeninio pavyzdžio galią, reikalaujame:

1. Atsisakyti bet kokio vadovavimo politikai, ideologijai, ekonomikai, kadrams. Panaukinti ateistinių partinių organizacijų sekretorių ir jų aparato etatus visuose darbo kolektyvuose.

2. Atsisakyti nuo nusikaltusių, ideologinio tautinio genocido vykdytojų 1940-1980 m., komunistų.

3. Gražinti liaudies atstovaujamos taryboms per pokarinį laikotarpį sukauptą turtą: pastatus, automobilius ir kitką.

4. Sušaukti suvažiavimą ir likviduoti TSKP LKP organizaciją.

5. Susiburti visiems, norintiems žengti į nepriklausomą Lietuvą, komunistams, ikurti ir įregistruoti Lietuvos komunistų partiją, kuri, turėdama vienos dėsies ir pareigas su visomis kitomis partijomis, eitų Lietuvos keliu.

Manome, kad tik taip veikdama, valdančioji partija gali reabilituotis.

LPS Šiaulių M. tarybos atsakingasis sekretorius
Virgilijus Kačinskas
ir LPS Šiaulių M. tarybos narys — Algimantas Siejūnas

KALENDORIUS

Birželio 29 d.: Petras ir Povilas, apaštalai. Benita, Giedrė, Mantigirdas.

Birželio 30 d.: Otonas, Adelė, Emilija, Lucina, Novilė, Tautginas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:29. Temperatūra dieną 78 l., naktį 52 l.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., P.O. Box 545, North Andover, MA 01845

VYČIŲ CHORAS DAINŲ ŠVENTĖS SEMINARE

Dainų šventės seminarą organizavo Ruošimo komiteto pirm. muz. Faustas Strolia, Lietuvos Vyčių choro vadovas. Tai buvo pirmasis tos rūšies seminaras. Jame dalyvavo arti 50 asmenų: chorų dirigentai, muzikai ir choristai. Seminaras vyko gražioje Dainavos stovyklos aplinkoje, pavasariu aliejuojančioje atmosferoje. Didesnė pusė L. Vyčių choro narių savo masinomis išvyko 1989 m. birželio 20 d. rytą ir grįžo birželio 23 d. pavakaryje. Prie seminaro rengimo aktyviai prisidėjo Vyčių choro valdybos nariai: Steponas Rudokas, Stasė Rudokienė ir Apolinaras P. Bagdonas.

Gausiai dalyvavo ir Dainavos ansamblio choristai su savo vadovu, jaunu gabiu dirigentu Darius Polikaiciu ir valdybos nariais M. Gabaliene, D. Ilginyte.

Buvo dalyvaujančių ir iš kitų vietovių — iš Omahos, Floridos, Detroito, Clevelando ir Connecticut. Visi dalyviai buvo įjungti į programą ir puikiai pasirodė būsimai Dainų šventei Chicagoje.

I Lietuvos muzikologų sąjungos suvažiavimą iš New Jersey atvyko muz. Stankūnas ir pateikė Kontrolės komisijos pranešimą. Buvo išrinkta ir nauja valdyba, daugiausia iš tikagiečių: pirm. muz. Faustas Strolia, kuriam pasisekė nugalėti daug kilių, kad seminaras pasisektų.

Visi seminaro dalyviai buvo patenkinti, naudingai praleidę šias tris dienas.

Lietuvos Vyčių choras dabar uoliai ruošiasi vyčių seimo meninei programai.

A.P.B.

PASKUTINIS 1988-89 VEIKLOS METŲ VIDURIO AMERIKOS APYGARDOS SUSIRINKIMAS

Šeštadienį, birželio 17 dieną, Marijonų vienuolyne įvyko Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos veiklos metų baigiamasis susirinkimas. Jame buvo aptarti įvykiančio Chicagoje Visuotinio suvažiavimo reikalai ir išklausti valdybos narių bei komitetų pirmininkų veiklos pranešimai.

Neseniai „Vyčiai“, Lietuvos Vyčių mėnesinis biuletenis, buvo pradėtas spausdinti „Draugo“ spaustuvėje Chicagoje. Kun. Petras Cibulskis, 24 kuopos dvasios vadovas ir „Draugo“ spaustuvės administratorius, aprodė susirinkusiems patalpas bei įrengimus.

Lietuvos Vyčių 76-tojo Seimo rengimo komitetas, sudarytas iš Chicagoje veikiančios 112-tos kuopos narių. Iš kairės: sėdi — kun. Vaclovas Zakaruskas, Eleonora Kasputis, kun. Antanas Zakaruskas, Aldona Brazis, Algirdas Brazis, Mary Juzenas, Albert Zakarka, kun. Jonas Kuzinskas, Dolores Yuknis, kun. Jonas Savukynas, Stovi — Estella Rogers, Julie Zakarka, Matt Vilutis, Philomena Vilutis, Alex Mockus, Rita Zakarka, Robert Martin, Jerry Mack, Maria Deksnis, Donna Juraitis.

Nuotr. J. Tamulaičio

Šiais metais apygarda liepos 4 dieną neruošia metinio piktiko. Prie to sprendimo prisidėjo narių išpareigojimai Visuotinio seimo ruošos darbuose.

Nors jau ir džiaugiamės vasaros šiluma, Vyčių choras neatostogauja. Liepos 20-23 dienomis choras Dainavos stovykloje dalyvaus seminare, kuriame bus ruošiamasi ateinančių metų Dainų šventei. Rugpjūčio 4 dieną choras atliks programą Visuotinio suvažiavimo kultūriniam vakarui, o rugpjūčio 19 dieną choras dalyvaus Illinois valstijos metinėje mugėje Springfielde, atlikdamas lietuvišką programą.

Šių metų narių verbavimo vajuos, Eleonora Kasputienės pranešimu, baigiasi birželio 30-tą dieną. Dar liko laiko surasti naujus narius. Bus apdovanojami pavieniai asmenys ir kuopos, daugiausia pritraukusios naujų narių. Dovanos bus įteikiamos rugsėjo mėnesio apygardos susirinkime.

Neužmirškime užsiregistruoti Visuotiniam suvažiavimui. Kaina užsiregistruojantiems po birželio 15 d. yra 85 dol. asmeniui. Šiandien kainos įeina pietūs ketvirtadienį ir penktadienį, „vakaruška“ ketvirtadienio vakare, penktadienio vakaro kultūrinis koncertas, šeštadienio vakaro banketas, ir sekmadienio iškilmingi pietūs. Be to į tą kainą įeina visas susisiekimas į įvairius renginius. Pakvieskite draugus į penktadienio kultūrinį koncertą. Už 10 dol. pasižiūsite Algirdo Brazio bei Marytės Juzenaitės pasirodymu ir Lietuvos Vyčių choro bei šokėjų įscenituotomis lietuviškomis vestuvėmis. Dar galima išgyti bilietus į šeštadienio vakarą įvyksiantį banketą Martinique salėje. Šokiams gros Ažuolo Stelmoko orkestras.

Registracijos bei bilietų įsigijimo klausimais rašykite Gerry Mack, 2461 West 45th Street, Chicago, IL 60632 arba skambinkite telefonu (312) 927-1233.

Petras ir Juozapina Juzenai, Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

KULTŪRINIO VAKARO PROGRAMOS ATLIKĖJAI

Lietuvos Vyčių 76-tojo seimo Kultūrinis vakaras ruošiamas penktadienį, rugpjūčio 4 d., 8 val. vak. Holiday Inn, Country-side, La Grange, IL. Vakarų programoje — „Lietuviškos vestuvės“, kurias atliks Vyčių choras, vadovaujamas muz. Fausto Strolia ir Lietuvos

Michigan valstijos Baltų komitetas ir svečiai tragiškųjų birželio įvykių minėjime Detroito. Iš k.: D. Rudzitis, A. Kobylanski, ortodoksų vyskupas Alexander, Michigan valstijos senato daugumos vadas sen. John M. Engler, R. Trala, K. Miškinis, M. Šepetys ir B. Brizgys.

BALTIEČIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Sovietų vykdytų baltiečių trėmimų minėjimas, birželio 11 dieną Detroito ruoštas Baltų komiteto, buvo neilgas ir sklandžiai pravedtas.

Turininga invokacija sukalbėjo Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. V. Kriščiūnėvičius. Buvo pristatyti svečiai, jų tarpe ir p. Brėvenienė, buvusi Sibiro tremtinė, ten išvežta, kai jai buvo 12 metų.

Sen. John M. Engler

Pagrindinę kalbą pasakė Michigan valstijos senato daugumos vadas John M. Engler. Jis sakė: „Jums atrodo, kad niekas nežino jūsų skundų ir rūpesčių. Taip nėra. Mes sekame, mes žinome, mes stengiamės padėti“.

Meninėje dalyje Manvydas Šepetys pianinu meistriškai atliko tris pasaulinio masto kompozitorių kūrinius.

Minėjimas buvo baigtas Esti-Vyčių tautinių šokių šokėjai, vadovaujami Frank Zapolio. Taip pat pasirodys solistai Mary Juzenas ir Algirdas Brazis. Visi kviečiami.

jos, Latvijos ir Lietuvos himnais.

Minėjimą pravedė šių metų Michigano valstijos Baltų komiteto pirm. adv. K. Miškinis.

B.B.

DIDŽIUOJAMĖS DR. E.B. JAKUBAUSKU

Džiaugiamės lietuvių pasiektais laimėjimais mokslo ir meno srityse. Laikraščiuose matome nuotraukas ir aprašymus baigusių gimnazijas ir universitetus. Didžiuojamės įvairių sričių daktarais ir profesoriais. Tačiau kartais nepastebime asmenis, užimančius labai aukštas vietas. Susipažinkime su mūsų tautos garbinga atžala, Central Michigan universiteto prezidentu Edward B. Jakubausku, jo nuite gyvenimo keliu ir pasiektais laimėjimais. Jis turbūt yra pirmas lietuvis, tapęs prezidentu

tokio didelio valstybinio universiteto (17,000 dienos ir 12,000 vakaro studentų). Jis yra ankstesnės lietuvių emigracijos ainis. Dr. E.B. Jakubausko motina gimė Papilėje, Šiaulių apskrityje. Į Waterbury, Conn., atvyko 1910. Tėvas kilęs iš Kuršėnų, Šiaulių apskr. Waterbury, Conn. pasiekė 1913 m. Sukūrė šeimą ir 1930 m. sulaukė sūnaus Edwardo. 1954 m. Edwardas įgijo ekonomijos BA ir MS Conneticut, valstybiniam universitetui. Ph.D. iš ekonomijos suteikė University of Wisconsin — Madison, 1961 m. Baigęs mokslą, 1961-1963 buvo instruktoriaus University of Wisconsin. Profesorium asistentu ir profesorium 1963-1971 Iowa State University. 1971-1976 Wyoming universitete eina dekaną pareigas ir viceprezidento pareigas 1976-1979. Suny — Genesee universitete N. Yorke 1979 m. užima prezidento pareigas, kurias eina iki 1988 metų. 1988 metais užima Central Michigan universiteto prezidento vietą.

Dr. E. Jakubauskas yra valstijų universitetų ir kolegijų prezidentų tarybos narys. Jis yra ir aktyvus narys tarptau-

MASKVOS NURODYMAS LIETUVOS DVIRATININKAMS

Birželio 18 d. Philadelphiajioje vyko Core States lauko suorganizuotos tarptautinės dviratininkų varžybos, kur dalyvavo profesionalūs dviratininkai iš įvairių pasaulio šalių. Į šias varžybas atvyko ir Lietuvos dviratininkų komanda, nusiteikusi kovingai jėse dalyvauti. Reikia pažymėti, kad tai pirmas sportininkų grupė iš Lietuvos, kuri išvyko į užsienį, neprašius jokio Maskvos leidimo. Dviratininkai prieš varžybų dieną gerai susipažino su lenkynių trasa, kuri jų vertinimu nebuvo ypatingai sudėtinga. Nėgąsino jų ir trąsoje pasitaikęs statusis kalnas bei kiti sunkumai. Gal truputį neįprastai ilga atrodė jiems ši distancija (150 mylių) sakė komandos treneris. Tačiau visi dviratininkai buvo entuziastingai nusiteikę įveikti šią trasą. Iš vakaro jie visi rimtai ruošėsi varžyboms, pasiryžę pademonstruoti savo aukštą meistriškumą, sukaupti visą savo ištvermę, valią, vyriškumą. Visi dviratininkai buvo užsidegę gerai pasirodyti šiose varžybose ir pagarsinti Lietuvos vardą.

Tačiau tą vakarą iš Maskvos atskubėjo telegrama. Joje buvo nurodyta, kad Lietuvos dviratininkams šiose varžybose dalyvauti draudžiama, nes tai nėra atviros varžybos. Tai reiškia, kad jose dalyvauja tik profesionalai. Maskva pabijojo, kad

lietuviai dalyvavę šiose varžybose, praras mėgėjų statusą ir ateityje negalės dalyvauti mėgėjų varžybose. Tačiau, kodėl Maskva nepaliekė to apsispręsti patiems sportininkams arba bent tą klausimą išspręsti Lietuvos Sporto komitetui? Juk, atrodo, patys sportininkai neturėjo nieko prieš dalyvavimą profesionalų varžybose. Be to, jų sportinis pasirengimas yra tolygus profesionalų pasirengimui. Šie dviratininkai treniruojasi kasdien be išėginių dienų su vienais iš geriausių trenerių. Jie visą savo laiką yra paskyrę dviračių sportui. Ir kaip jie patys sakė, per išstus metus namuose tebūna vos keletą savaitė.

Tačiau Maskvai, atrodo, nepatiko, kad dviratininkai savaivališkai nusprendė dalyvauti šiose varžybose bei išvyko į užsienį be jų leidimo. Be abejo, nepatiko dar ir tai, kad dviratininkai savo komandą norėjo reprezentuoti su lietuviška trispalve.

Ką gi, Lietuvos sportininkai turėjo paklusti šiam nurodymui, nes į Lietuvą reikės grįžti per Maskvą. O už nurodymo nesilaikymą reikėtų labai rimtai pasiaiškinti. Gaila, tačiau dar daugelį klausimų Lietuva negali spręsti savarankiškai.

Raimonda Rukšienė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

tinio aukštojo mokslo. 1988 m. lankėsi Sovietų Sąjungoje ir Lenkijoje kaip JAV-ų prezidento kultūrinio mainų komisijos narys. Tuo pat laiku užmezgė artimus ryšius su Vilniaus universitetu. Nors jis neturėjo progos palaikyti artimus ryšius su lietuviais, jo lietuvių kalbos žinojimas yra geras. Jis kontaktų su lietuviais nevengia.

Neseniai jo pakviestas Vilniaus studentų vienetas „Ratilio“ Central Michigan universitete demonstravo senovės lietuvių papročius, šokus ir dainas. Malonu, kad ši garbinga mūsų tautos atžala, neužmiršo Lietuvos ir lietuvių.

B. Brizgys

RAVINIA KONCERTAI

Netoli Chicagos esanti Ravinia koncertų vieta, garsi savo programomis, pradėjo savo 54-tą sezoną su festivaliu birželio 23 d.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA

2636 W. 71st Street

Susitarimų: treč., ketv., šešt.

436-5566

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt.

pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

SURENDER KUMAR, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

„Contact lenses“

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija

2454 West 71st Street

Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.

3 iki 7 v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos

2636 W. 71st St., Chicago, Ill.

Tel.: 438-0100

11800 Southwest Highway

Palos Heights, Ill. 60463

(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

PROSTATO CHIRURGIJA

2655 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Št. pagal susitarimą

Kabineto tel. 778-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VILINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. 585-7755

PASIKEITIMAS AR STEBUKLAS

Komunistinė Lenkijos valdžia, pastatyta Stalino, nuo pat savo valdymo pradžios pradėjo persekioti kitaip manančius, ypač katalikų Bažnyčią, kuri šame krašte buvo didžioji galybė. Bažnyčia nuolat dūrė. Tikintieji ėjo į kalėjimus, buvo tremiami, bet nepasidavė komunistų nuostatomis ir korupcijai.

To meto didžiausias autoritetas kardinolas Stefan Wyszynskis buvo suimtas ir įdėtas kalėjime, bet ir jis jokių nuolatų komunistų vadams nepadarė. Jis net iš kalėjimo kovojo prieš komunistą, prieš jo persekiojimus ir bažnyčių uždarymą. Po Stalino mirties ir Lenkijoje komunistai susiprato, kad jie negali valdyti tautos, kuri priešinga yra visai valdžiai ir svetimai kariuomenei, kur nebijo žūti ar už tikėjimą išlieti kraują.

Kardinolas buvo paleistas. Buvo paleisti ir daugelis kaliniai, kurie kovojo prieš komunistą, ir toliau pasilikti kovotojai. Kardinolas Wyszynskis galėjo vėl grįžti į savo vietą, galėjo net nuvykti į Romą pas popiežių.

Atėjo kiti komunistiniai vadai, kaip Gomulka, Gierkas, bet ir jie nepajėgė Lenkijos padaryti komunistine ir palenkti savo ir rusų valdžiai. Pamažu jie pradėjo daryti nuolat, nes mate, kad negali išsilaikyti nei ekonomikai, nei tautiškai, nei atsižvelgti tik svetima jėga — Sovietų Sąjunga. Sukilo darbininkai prieš vadina „darbininkų“ valdžią ir ten kraujo buvo nemazai pralietas. Pagaliau susidarė Solidarumo darbininkų sąjunga — unija, kuri ilgus metus kovojo prieš valdžią ir prieš valdiškas unijas, kurių priešakyje stovėjo valdžios patstatyti žmonės.

Generolo Jeruzelskio paskelbtas karo stovis nelaimėjo Lenkijai taikos, nei komunistinei valdžiai garantijų. Tas karo stovio paskelbimas Lenkiją tik supykino su laisvomis valstybėmis, o viduje turėjo kovoti prieš Solidarumą ir jo vadus. Neseniai valdžia nusileido ir susitaikė su Solidarumo unija.

*

Po daugiau kaip keturiasdešimt metų Lenkijoje buvo paskelbti demokratiški rinkimai, kuriuose galėjo dalyvauti įvairios partijos ir Solidarumo atstovai. Komunistai iš anksto žinojo pralaimėjimą, bet jiems nebuvo kitos išeitys, kaip nusileisti ir skelbti tokius rinkimus save ir Lenkiją išgelbėti iš krizės, kurioje yra visas kraštas net kelerius metus.

Rinkimuose, sakoma, opozicija laimėjo net 90 procentų balsų. Kai kuriuos turės dar pabalsuoti, nes negavo 50 procentų balsų. Bet jau dabar aišku valdžios žmonėms, kad jie taučioje neturi populiarumo ir negali lygintis su opozicijos įstatytis kandidatais. Ar jau bus sudaryta ir nauja valdžia, tai dar klausimas. Bet reikia manyti, kad bus koalicija, kurioje turės balsą ir opozicijos atstovai.

Svarbiausia, kad valstybės ir Bažnyčios santykiai buvo išlyginti. Kalbama net apie konkordato sudarymą, ypač, kad popiežius yra lenkas. Dabartinis primas kard. Jozef Glemp sugeba diplomatiškai kalbėtis su valdžios atstovais, su

paskirta komisija, vadovaujama K. Barcikowskio, ir su patiu gen. Jeruzelskiu.

Lenkijoje katalikai turi laisvas mokyklas, universitetus, kunigų seminarias. Į jas komunistų atstovai nesikiša iš baimės, kad gali dar labiau sugadinti santykius ir grįžti į praėjusius laikus. Griežtieji komunistai, kurie dar nori seksti Stalino ir jo laiko komunistų, jau nebūtinai įtakos valdžioje arba mažai gali pasakyti net pačioje partijoje. Jie jau yra lyg išimties, lyg senų laikų liekanos, kurios nevertos, kad ir jas kas nors kreiptų dėmesį.

Lenkija yra pirmas komunistinis kraštas, kuris nusileido dėl vidaus krizės ir ekonominių sunkumų demokratijai, opozicijai, žinodamas, kad pralaimės daugelį pirmenybių ir privilegijų. Po jų eina Vengrija, bet ji dar nėra pasiekusi tos laisvės ir sutarimo tarp valdžios ir Bažnyčios, tarp komunistų ir nekomunistų.

*

Vakarų Europos tautos žiūri į Lenkiją, kaip į artėjančią prie jų ekonominės, religinės ir pilietinės laisvės. Nemanoma, kad tuojau viskas pasitaisys. Tik pamažu gali eiti geryn, pamažu gali artintis prie Vakarų demokratijų, kurių pagalbos tikisi ir gaus. Bet ar tikras persitvarkymas, ar tikras komunistinis pasikeitimas ar stebuklas, klausia Vakarų atstovai, kurie turi reikalą su Lenkija ir lenkų katalikais. Net ir lenkų komunistai jau nėra tokie žiaurūs savo pareikšimuose, kaip buvo anksčiau arba kaip yra Rumunijoje ar Bulgarijoje. Jei tai stebuklas, tai gal dėl to, kad kardinolas Stefan Wyszynskio palaimintuoju paskelbimo byla yra pradėta šių metų gegužės 20 dieną.

Kardinolas S. Wyszynskio įtaka katalikams ir ne katalikams yra didelė. Jis moko laviruoti, kai buvo griežtas komunistas, sekęs Stalino ir jo tarnais. Jis moko krikščioniškai laikytis, kai buvo kalėjime. Jis buvo tikras tautos vadas, kai galėjo laisvai skelbti Kristaus Evangeliją, pavyzdžiui rodyti ištikimumą savo ištikinimams, savo tikėjimui. „Jei Dievas reikalauja iš mūsų kankinių, mes negalime tam atsukti nugaros, mes nesigailime savo kraujo. Bet man atrodo, kad šiandienos idealas — mokėti gyventi Bažnyčios labui ir Lenkijai negu žinoti kaip mirti“. Taip jis kalbėjo dirbdamas savo kraštui ir ištikimam laikydamasis Bažnyčios įsakymų, kaip reikia gyventi net komunistinėje valstybėje.

Į Lenkiją šiandien reikia žiūrėti tik kaip į priešą komunistui, kuris jau nuvygo daugeli kraštų iki visiškai suirimo, iki žmonių nelaimių, iki dešimčių milijonų žuvusių už išgelvotą idealą. Komunistas žmogus padarė ne idealistais, bet žiauriais kitų naikintojais. Lenkija šiuo metu eina nauju keliu, pradeda prisitaikyti prie žmogaus prigimties, kuri ieško būdų geriau gyventi, laisvų ir demokratiškus sprendimus. Negalima dar daryti toli einančių išvadų, bet katariai laukti ir žiūrėti, ar yra čia tikras pasikeitimas ar netikras stebuklas.

P. S.

Tėra tik dvi dorybės. O, kad jos būtų kartų! Kad gerumas būtų didelis ir didumas — geras.

Fr. Schiller

Didžias pergalės mes laimėjome ne raumenų jėga, bet tik skaisčių idėjų vedami.

J. Payot

ENCIKLOPEDIJOJE IR PUŠIMČIO METŲ AKIMIRKSNIUOSE

Kun. Pijus Dambrauskas (1892-1988)

(Tęsinys)

Išspausdinusi kun. Dambrausko atsakymą, GK pažymėjo, kad „... priekaištai dėl vertimo aiškumo ir tikslumo atpuola...“ Matote, GK naudojosi vienos vietinės vyskupijos vertimo tekstu anglų kalboje ir, tik juo pasiremę, kun. Dambrauską bandė kritikuoti...

Čia yra graži, kompetentingai ir kruopščiai savo darbą atlikusi, savo vietą bei vertę žinančio kun. Dambrausko charakteristika. Jis taip visus savo uždavinius vykdavo.

Būtų galima klausyti: o koks kun. Dambrauskas buvo dvasiškis, kunigas?

1989 „Aidų“ Nr. 1 pasirodęs kun. A. Paškaus straipsnis skatina kun. Pijų Dambrauską rikiuoti į teocentrines (ne kristocentrines) krikščionybės bei kunigystės auklėtinius. Jis buvo autoritetingos religinės praktikos šalininkas, rimtai ir su dėmesiu imąs viską, kas skelbiama ex cathedra ar šiaip bažnytinės vyresnybės nuodoma. Buvo plačiai apsišaukęs ir prie pokalbių stalo laisvai nušviesdavo Vatikaną, vyskupų, katalikiškos prancūzų spaudos nuomones. Kartais kokių kontroversinių klausimų jis pareiškėdavo ir lotyniškai ir lietuviškai: „Roma pasakė, ginčas pasibaigė“.

Savo asmenybę jis buvo integrovęs į tarnybą Bažnyčiai, bet toje tarnyboje jo keliai įvedė ne per paparinę pastoraciją, bet per pedagogiką bei bendrą švietimą. Jis buvo pasaulietiško nusiteikimo dvasiškis, savo pašaukimu ne darbu parapijose. Yra labai aišku, kad šį jo talentą Lietuvoje jo dvasinė vyresnybė suprato ir vertino, jį tinkamai naudojo.

Amerikoje, kai vikaravo ar talkininkavo parapijose jau pensijos amžiaus būdamas, jis savo pareigas žiūrėjo labai stropiai. Būdamas Kolumbijoje, taip pat pasinėrė intensyviame seminarijos darbe. Ar ne 1946 m. Tuebingene, nežūrint darbo gimnazijoje, kun. Dambrauskas apsiėmė praversti rekolekcijas. Taip vieną dieną prie pietų stalo jis pareiškė: „Jau žinau pirmą žodį, kuris supratosi konferencijai“. Mes suvokiame, kad tas parinktas pirmas žodis buvo apgalvotas, jis jam buvo kaip koks tiltas į ruošiamą pamokslą.

ANTANAS DUNDZILA

ciklą. Po to savaitės eigoj jis iš savo aplinkos lyg ir pasitraukė — ruošėsi. O kai rekolekcijos pasibaigė, nugirdau pastabą iš šalies: „Tai buvo rekolekcijos inteligentams pilna to žodžio prasme“.

Jis moko daug svetimų kalbų. Šalia lietuvių kalbos, lotynų kalba buvo jo stiprybė. Lietuvių ir lotynų kalbas dėstydavo gimnazijoje. Spėju, kad lotynų kalbą dėstė Vilkaviškio seminarijoje. Be to, dar mokojo vokiškai ir vėliau angliai, o skaitė prancūziškai, itališkai ir gal dar viena kokia romanų kalba. Aišku, iš jaunystės dienų gerai mokojo rusiškai ir lenkiškai. Man taip ir liko mįslė, kur ir kaip jis tobulai išmoko lietuvių jabolniskės kalbos. Svetimos kalbos jam atidarė duris į rašto, vertimų ir knygų leidimo pasaulį. Be anksčiau suminėto „Maldos“ leidinių, yra paruošęs ir 1923 išleides „Svarbiausias pedagogines srovės šių dienų gyvenime“, 112 psl. knygą. Atskiromis temomis yra rašęs ir „Drauge“.

Jaunystėje kun. Dambrauskas augo dviejų brolių ir sesers tarpe. Sesių bolševikai ištremė į Sibirą, ją velionis šelpė siuntiniais. Visi trys broliai atsikėlė Chicagoje. Vyriausias Jonas čia atvyko šimtmečio pradžioje, o abu jaunesnieji — po karo. Beje, jauniausią savo brolių Juozą kunigas savo lėšomis išmokslino laikrodžių taisymo profesijos. Šiuo metu visi Dambrauskai jau yra mirę.

Kun. Dambrausko pasakojimu, kunigystės šventimus jo Seinų seminarijos kursas gavo kiek paskubintai Minske, kur seminarija buvo evakuota nuo karo veiksmų.

Prel. M. Krupavičius savo „Atsiminimuose“ įdomiai aprašo Seinų seminarijoje įvykusį lietuvių-lenkų klierikų užgavėnių spurgų incidentą, kuriame žymią rolę turėjo ir klierikas Dambrauskas. Cituojau:

... Bet spurga lietuvių tautinė politika! Argi galėjo lenkas valgyti lietuvišką, o lietuvis lenkišką spurgą!... Tuo kalbamu metu kooperatyvo vedėjas buvo klierikas P. Dambrauskas... Lenkai nepaprastai peikė lietuvių žitičių (iškeptas) spurgas.

gas, perkandę metę į kampa, skundė seminarijos vadovybei, kad Dambrauskas juos serias netikusiom spurgom. Kooperatyvui jas atgabendavo jau žinomas durininkas Mikas. Dambrauskas paprašė Miką, paimiti vieną spurgą pintinė pas lenkus žitičes, o kitą pas lietuvičius. Liepė lenkiškas spurgas pridengti „Saltiniu“, o lietuviškas lenkišku laikraščiu. Lenkai, žinoma, puolė prie spurgų apdengtu lenkišku laikraščiu, valgė pasigardžiuodami ir girdami. „Saltiniu“ pridengtas spurgas kiek įmanydami peikė. Dambrauskas čia bestovėdams Miko paklausė: „Iš kur tos ir anos spurgos paimtos?“ Kada Mikas atsakė, kad lenkų giriamos spurgos yra lietuviškos, o peikiamos lenkiškos, kilo skandalas, kuris atsimušė į seminarijos regensio Blazio ir viceregenso Jalbzykovskio ausis ir įgijo politinio skandalo formą. Prasidėjo tardymas. Dambrauskas patyrė nesmagumų...

Jauno kunigo Dambrausko atminty tačiau giliau įsispaudė Petrapiilio Dvasinės akademijos (prel. Krupavičiaus vadintos „liūdnu likviduoto Vilniaus universiteto likučiu“) vaizdai. Iš tų laikų velionis mielai prisimindavo atskirus studijų uždavinius ir bent vieną savo nagrinėtą temą — ar Mindaugas prieš mirtį atsimetė nuo krikščionybės? Pasakodavo apie čekistų pinkles, apie karo meto skurdą ir apie vieną egzaminą, kuriame jis suklupo... Profesoriaus tada jam davė kelias dienas pasiruošti ir vėl egzaminą kartoti. Kai kun. Dambrauskas antrą kartą atvyko pas profesorius, šis jį užklauso, ar tikrai jau pasiruošęs... „Prašau klausyti!“, trumpai — drūtai atsakęs kun. Dambrauskas.

Atrodė, tautinio sąmoningumo bei konkrečios veiklos ugdymui Petrapiilyje dirbu buvo naši, o darbo neturėjo. Prel. Krupavičius savo knygoje išvardina eilę tuometinių akademijos auklėtinių, būsimos Lietuvos valstybės ir katalikiškosios visuomenės šviesuolių. Jų veiklos sūkurįje dalyvavo ir kun. Dambrauskas. Seinuose, o ypač Petrapiilyje susiformavo ir kun. Dambrausko krikščionių demokratų politinio nusistatymo šaknys. Nauji sąjūdžiai, pvz. šių laikų frontininkų poli-

tinis vystymasis, jo nežavėjo. Kartais jis atsiliepdavo apie kad ir aiškios katalikiškosios pažiūros jaunesniuosius intelektualus. „Tai liberalas“, sakydavo, mostelėjęs ranka. Liberalistinės nuotaikos jam nebuvo pakeliui. Visa tai nereiškia, kad jis nebuvo didelis tolerantas.

„Maldos“ bendrovės įkūrimas bei darbas joje taip pat dažnai išskildavo mūsų pokalbiuose. Matyt, ši veikla nepriklausomybės metais kun. Dambrauskui nešė daug pasitenkinimo. Jo iniciatyva į „Maldos“ leidinius buvo įvesta literatūrinė kalba ir bendrai šios rūšies prekyba pateko į lietuvių rankas.

Nepriklausomybės laikotarpyje kun. Dambrauskas artimai draugavo su trimis kitais kunigais — tai kun. M. Ražaičiu, kun. A. Neverausku ir į Sibirą išvežtu kan. A. Dailide. Ši draugystė buvo unikali. Ją skatino bendras pašaukimas, intelektualinis nusistatymas, darbas seminarijoje, bendras dėmesys visuomeniniams Lietuvos ar pasauliniams interesams. Kun. Neverauskas turėjo savąją forduką, kurį pažįstami „Vabalu“ vadindavo... Ši ketveriukė net sau namą Marijampolėje buvo pasistatęs — manė, tuo būdu savo senatvės bus apsirūpinę... Jie automobiliu vieną vasarą net Romą aplankė, kun. Dambrauskas noriai prisimindavo šią kelionę. Viena proga Kaune karmelitų parapijos klebonas V. Mieleška, gavęs progos artiau pabendrauti su šia ketveriuke, savo pažįstamiems taip pastebėjo: „Tai šaukūnų tie Suvalkijos kunigai!“

Iš pasauliečių velionis ilgus dešimtmečius palaikė artimus ryšius su marijampoliškiais Siurčiais bei Siurčių giminaičiais. Pasibaigus karui, jau Vokietijoje kun. Dambrauskas apie metus laiko mokytojavo Tuebingeno gimnazijoje. Po to persikėlė į Nuertingą, kur perėmė gimnazijos direktoriaus ir mokinių bendrabučio vedėjo pareigas. Vėliau kelias pabėgėlių stovyklas suvežęs į Schw. Gmundo kareivines, jo vadovaujama gimnazija veikė ten. Čia kun. Dambrauskas buvo geras administratorius ir lotynų kalbos mokytojas.

Sunkiose stovyklos sąlygose, gimnazija buvo vedama su autoritetu ir ryžtu. Mokiniai jį gerbė, kartais savo tarpe (bet be pajaukos) jį vadindavo Pjušu, o niekas neabejojo jo tiesumu ir teisingumu. Kaip visada, jis savo pareigas ėjo oriai. Privačiam būrelyje kun. Damb-

rauskas yra išsitaręs, kad gimnazijoje jo pareigos tai buvo ne juokai — tai tikras, įtemptas darbas. O mums gimnazistams, atrodė, kad viskas rieda sa- vaine... Gal šis gimnazistų įspūdis ir buvo kompetentingai atliekamų direktoriaus pareigų nematomas bruožas.

Dabar prisiminus pokarines stovyklas, negalima nesistebėti mūsų visuomenės dėmesiu bei pastangomis savo jaunimo švietimui. Man atrodo, kad tai pats didysis mūsų išeivijos nuopelnas. Už tas, be vadovėlių gautas žinias aš dabar jaučiu didelę padėką tą mokslo mums teikusiems, jį organizavusiems. Jų tarpe vadovaujančiųjų eilėse darbuosiu ir kun. Dambrauskas. Kun. Dambrauskas pats asmeniškai daug, daug jaunimo išmokė lietuviškai taisyklingai rašyti, išvedė juos į inteligentiją.

Gal tai buvo kun. Dambrausko asmenybės įtaka, tačiau jo vadovaujamoje gimnazijoje humanitariniai mokslai stovėjo ypač aukštai. Buvo sutelktas tikrai išskirtinis, mokiniams didelių įspūdį palikusių pedagogų kolektyvas. Visų čia neišvardinti, bet negalima nepaminėti prof. Z. Ivinskio, germanistės dr. M. Žilinskienės, filosofo J. Girniaus, lituanistės J. Kregždienės. Gimnazijos vadovybėje su kun. Dambrausku darbuosiu du inspektoriai — pulk. K. Pažemėnas ir doc. A. Vasiliauskas (vėliau Vasaitis) ir tėvų komiteto pirmininkas dr. P. Mačiulis.

(Bus daugiau)

CHICAGOS PABLŪDIMUOS

Chicagoje sekmadienį, birželio 25 d., apie 220.000 žmonių buvo pablūdimuose, kurių miestas turi 31. Prie jų priskirti sargai. Dar mieste atidaryta 80 maudymosi baseinų ir yra du pablūdimai be esančių prie Michigano ežero. Vandens temperatūra buvo 64 laipsniai. Oro temperatūra pakrantėje — 71. Pablūdimų sargai naudoja 150 įrkluojamų valčių ir 12 motorinių.

PARDUODA MUMIJĄ

Vienas Chicago senienų prekybininkas pagarsino, kad parduoda 2.000 metų senumo mumiją gautą iš Egipto. Egipto valdžios žmonės ir eilė kitų labai kritiškai atsiliepė dėl tokios prekybos.

ŽVILGSNIS Į SUGRĮŽIMŲ VASARĄ

KONSTANCIJA VALIUŠKIENĖ—LELEŠIŪTĖ

15

Slegianti nuotaika prasiblaivo, kai prisimename Vydu. Keturiadesimt metų jis čia darbuos. Šis kilnus eruditas paaukojo savo gyvenimą lietuvių tautai ir jos kultūrai. Kentėjo nuo visų Lietuvos priešu. 1938 m. naciai jį buvo įkalinę, 1945 — raudonarmiečių apiplėštas, paskui lenkų karių žiauriai sumuštas. 1946 m. pasiekęs laisvąją Vokietiją, išsijungė į lietuvių kultūrinį gyvenimą. Ne vien paskaitomis skatino jaunimą ugdyti asmenybę, auklėti, kilnėti. Mokė savo pavyzdžiu.

Vanagų kaimas — Ievos Simonaitytės gimtinė. Jos vaikystė skendėjo ligoje, skurdė, vargė. Vos bėpavaikščiojo. Motinos padedama išmoko rašto. Nelankė jokių mokyklų. Užaugusi raidžių raštais nuaudė Mažosios Lietuvos kultūrą, būti, jau seniai praeities gėmėse nuskenusią. Ji kartu su Donelaičiu, Vydu Mažosioje Lietuvoje krovė kraitį visai Lietuvai.

Vėlyva pavakarė. Taip šviežiai po lietaus kvepia pievos, laukai. Ir širdyje tiek daug šviesos, harmonijos. Taip gera būti su savaisiais. Toks ramus susimastymas. Vingiuoja Minija, lyg nerimu pripildyta siela. Vis pirmyn atgal ir vėl pirmyn ir atgal. Virš jos pakilęs toks švelnulis, vietomis vos imatomas, rūko šydas. Kada aš mačiau tokią rūką? Tėviškos pievos anksčioje jaunystėje. Atloję pakraščio rūkas sunkus, ribojantis, kaip siena.

Nakties tamsioje, žiburių apšviestomis gatvėmis priedame į Klaipėdą pas bičiulį.

Istorinių žiburių vedami, grįžtame į seną praeitį. Ten, kur Danės upė įteka į mares skersai kuršių rago, lietuvių žmonės apsigyveno nuo istorija nesiekiančių laikų. Ordina — kryžiuočiai ir kalavijuočiai — nužiūrėjo, kad ir jiems ten būtų ideali vieta, jungianti Rygą su Karaliaučium. Nukariavę prūsus, kuršius, jie veržėsi į lietuvių žemes ir 1252 m. pasistatė pili prie Danės žiočių.

Nuolatinės kovos vyko tarp lietuvių ir ordino. Vytautas reikalavo: „Prūsai yra taip pat mano protėvių žemė, ir aš jos reikalauju iki pat Uosos, nes ji yra mano palikimas“. Uosa — Rytprūsių upelis.

Kampelis Žemaitijos

Pro žalius pušynus, pro parką, šimtamečių liepų keliu suikame į Kretingą. Seni dvaro rūmai, dviejų šimtmečių ažuolai juose dar ošia. Statulos, kriokliai tvenkinuose, Azijos fazanai jau seniai išnyko. Paskutinieji dvaro savininkai Tiškevičiai dirbo kartu su tautos atgimimo veikėjais. Rūpinosi, kad ir sūnus Kazimieras išmoktų žemaitiškai ir ta kalba kalbėtų. Grafaite Tiškevičiūtė daug karo draudžiamos literatūros pargabenė į Lietuvą. Sargybiniai neitarė, kad ji dirbtų knygnešės darbą ir nekratydavo jos. Ji atveždavo knygų ryšulius iš Klaipėdos Lietuvon. Aleksandras Tiškevičius visą gyvenimą domėjosi ir rėmė Lietuvos reikalus. Jam teko pergyventi žemės reformą, senų tradicijų lūžį ir tragišką sūnaus Kazimiero mirtį. Jis vadovavo žemaičių partizanams prieš sovietus. Jis 1941 birželį per klaidą žuvo nuo vokiečių kulkos. Tėvas pasitraukęs į vakarus mirė 1945 m. gegužės mėn.

Kretingos bažnyčia išpušta įdomiais turtingais

medžio drožiniais. Stebuklingas Šventojo Antano paveikslas daugeliui suteikia stiprybės ir šilumos. Gal apie pusimtis vaikučių ruošiasi pirmajam Šventajam Komunijai. Grįžteli mintimi ir jausmu į jau seniai nuaidejusius prisiminimus. 1941 m. vos praėjus karo laukui, Kretingoje išsiliepsnojo pleškantis gaisras. Sunyko nuo jo vienuolyno pastatai, bažnyčios vidus. Nuo didelio karščio tirpo varpai. Krito ant garsiausių žemaitijos vargonų. Nutilo jų giesmės. Šventoriai stovi senas, aukštas lietuviško stiliaus kryžius. Prikaltose lentelėse parašyta, kad tai esąs valstybės saugomas paminklas.

Kretingoje įsikūrę vienuoliai savo veikla atidavė didelę duklę Lietuvos kultūrai, mokslui, dvasiniam bei mediagininiam gerui. Vienuolyno patalpos 1935 m. įsikūrė muziejus. Idomiu dalyku ten pamatysi: XII amžiaus lmbarės pili, Lietuvos mamutą, gintarą. Tiškevičių padovanotą, ir daugybę kitų idomiu eksponatų.

Išvažiavus iš Kretingos, pastebėjome virš horizonto vikrai besiritančius debesis. Staiga prapliups lietus nesiliovė. Privaziavę Valančiaus gimtinę Nasrėnuose, nesulaukę perėjimo, dūmėme į vidų. Namas jau ne Valančiaus laiku. Tik knygos, baldai jam priklausę. Mažutė, bet šauniai atrodanti klėtėlė jo mažystėje esanti statyta. Laukia auđeos mestuvai prieklėtyje prie sienos prisiglaude. Klėtėlė prigriozdyta iki lubų namų apyvokos bei ūkio padargų.

„Kalmi ai kalnu, o ant tų kalnų, kalnai ir maži kalneliai“ — dainavo Baranauskas. Taip gėredamasi dainuojau ir aš, lygumose užaugusi, pirmą kartą tą grožį išvydusi. Pietuose jau šviečia saulė, o Salantų bažnyčia ir apie ją terasomis susispietęs miestelis per lietaus „užuolaidas“ impresionistiškai nupieštas.

(Bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KONSTITUCINIŲ TEISIŲ RAIDA

(Pabaiga)

Tačiau vien negatyviai žvelgti į praeitį ir ateitį neracionalu, net pragaištinga. Todėl lietuviai turėtų susirasti moralės kodą ir jį išplėsti tiek, kad suprastų jog ir jų šalyje buvo ir turėjo moralinę teisę būti įvairių pažiūrų žmoniu. Be to, kaip ir visur, buvo linkusių ir į neat-sakingus sunkius nusikaltimus. Tose įvairių pažiūrų žmonių grupėse buvo neįžymi mažuma nusikaltėlių, jų tarpe vietinių kosmopolitų (tokių kaip A. Snieckus, Kaplanas, G. Zimanas, D. Todesas ir kiti panašūs į juos kosmopolitai bei žydų tikybos lietuviai), kurie 1940-1941 metais vadovavo lietuvių naikinimui, juos naikino, kankino, įkalino ir dalyvavo 1941 metais žmonių deportacijose į Sibiro šiaurę pradžiai. Betgi buvo ir tokių pavienių lietuvių, kurie kitokio- se 1941 metų birželio sukilimo ir gal vokiečių okupacijos aplinkybėse sunkiai nusikalto, įsivėlė į visuotinį Lietuvos žydų naikinimo priepuolį, vadovaujamą ir vykdomą Vokietijos nacius.

Išlikę gyvi ir gerai susior-ganizavę Europos žydai, patekę į Izraelį ir kitus kraštus, ener-gingi ieško savo tautiečių žudikų, vadinamų karo nusikal-tėlių. Tačiau holocausto tikrovę gaubia ir mitas, nes norima rasti labai daug „nusikaltėlių“. Išblankus mitui holocaustas niekuo kitu, tik metodu, tesi-skirtu nuo kitų Rytų ir Vidurio Europos tautų masinio naikini-mo, kurį įvykdė komunistinė Maskva. Žydų keršto teorija ir praktika remiasi Biblijos Senuo- ju Testamentu ir judaizmo filo-sofija, kurioje pirmenybė teikiama ne tiek baismės reik-me pagal nusikaltimo dydį, kiek vulgarinama „akis už akį, dantis už dantį“ teze. Dėl to nepakankamai atsivėlgama į akivaizdų faktą, kad įsisiąstę Europoje įkūnytieji Maskvoje ir Berlyne grobikai įvėlė į naikini-mo ir savinaikos sūkurį įvairi- ŗių tautų karo generacijai, ver-govės sąlygose nebeturėjusia nei ribojančių normų linku-siems į nusikaltimus, nei aiškaus pasirinkimo galimybių, pagaliau nei jokios spren-džiamosios galios. Buvus tokioms aplinkybėms, da-bartinės žydų pastangos vargu ar patarnaus pasaulinei žydų bendruomenei.

Svetimas pasaulis nepaste-bimai pavydi žydams, kad jie ge-riau už kitus susitelkia ir pasi-aukoja bendriems aukščiausio lygio idealams. Jie veržlūs, sutelktai remia gabiusius ir darbščiusius, be galo pasiauko-ja savo ir bendrajai tikslui. Ir Kristus juos barė, jog jie Tevo namus (sinagoga) pavertė biz-nio, o ne maldos namais. Ir dabar, pavyzdžiui, kitos pasaulėžiūros žydai duoda paramą žydų socialistui ne todėl, kad su juo sutaria, o dėl to, kad abu aukščiausio visko su-geba išskirti bendrus tikslus. Dėl to visuomeninėse ir pro-fesinėse srityse žydai sėk-mingiau už kitus prasiiveržia į pirmajaujančių eiles. Todėl jie kaltinami ir už tai, jog sukūrė komunizmą. Nėra jokios abejonės, kad daugybė carizmo engiamų žydų nusipelnė kom-unizmui, kuriam vesėti sąlygos susidarė Rusijoje. Kai komunizmo valstybė yra pa-vertusi Lietuvą, lietuviams im-ti pavyzdį iš žydų yra sunku. Bet imti gerą pavyzdį, kad ir jų intelekto telkimo ir panau-đojimo pavyzdį, būtina. Juo la-biau, kad daug žydų ir jų susi-

INŽ. ANTANAS RUDIS

vienijimų yra priešingi komu-nizmui ir todėl jų laikyseną dera vertinti teigiamai. Tai neužmirština komunizmo pa-vergtų tautų atstovams.

Deja, matyti nemažai lietuvių savaip yra perėmę žydų tik blo-gasias puses. Lietuvos valsty-bingumo laikinas sutrikdymas, okupacijos ir priespauda Tėvynėje, nebeįsūgdė bent išei-viuose universalios meilės kitoms tautoms. Dabar nemaža lietuvių kritikai, nežinodami ir save, kaltina kitas tautas ir pasaulį dėl mūsų tautos ir vals-tybės nelaimių. Nors ši pažiūra yra pagrįsta, tačiau giliai netei-singa iš kartos į kartą nešti pyk-čio krūvį, nešti pyktį taip, kaip albatrosas neša ant sprando užsikroves jauniki. Taigi ne-gyvename krikščioniškai, nes kaip žydai ar pagony nebemo-kame savo skriaudikams atleis-ti. Tai svetima ir Lietuvos vals-tybės visų amžių teisei tradi-cijai, kuri savo teisiniuose dokumentuose laidavo lygias teises ir bažnytnines privilegijas visiems savo krašto piliečiams, nepriklausomai nuo tautybės, lumo ir religijos. Kad ir sunku, bet labai svarbu ypatingais momentais skriaudikui atleisti, nes pagal krikščionišką mokslą ir etiką skriaudikas „nežinojo ką daro“. Tuo galima priešą sėkmingiausiai neutralizuoti, savaip nuginkluoti arba bent save išvaduoti iš neveiklos ar ba veiklos sustabarėjimo.

Turint minty tai, kas pasaky-ta, galima formuluoti tokias ap-bendrinančias išvadas mintis. Kaltinti kitą, kai jis nesigina arba gintis neturi galimybių, yra lengva, bet nedora. Lietu-viams derėtų kiek galint geriau filosofškai įsigilinti, jog jie ne vieni gyvena pasaulyje. Atsi-t'kus nelaimėi ir jų lietuviams patyrus, lietuvių nelaimė pri-stato labai didelę, ko kiti, anai-patol ne mūsų priešai, to nelaimės visuotinumui patvirtinti negali. Todėl turbūt nebus apsiriki-pasakius, kad dėl lietuvių nelaimių, jų manymu, labai kalti yra kiti, tik jokiū būdu ne patys lietuviai. Betgi esama faktų, kad būna ir atvirkščiai. Devynioliktojo ir dvidešimtojo amžiaus slinktyje lietuviai buvo jėga priglauti ar nesamo-tingai patys prisiglaudę prie Rytų filosofijos, kuri yra grubi ir beataidairiška. Lietuva nėra praradusi ryšių su Vakarais ir todėl lietuviams derėtų giliai persiimti Vakarų filosofiją.

Vakarų krikščionybė Vakarų filosofijai tinka geriau negu judaizmas ar islamas, juo la-biau, negu Rytų materialistinis kolektyvizmas, ujtantis žmogų dieną ir naktį iki visiškio asmenybės ir jo iniciatyvų sužlugdymo. Krikščionybė Vakarų pasauliui geriau tinka todėl, kad jos pagrinde yra meilė, kurios taip stinga žmo-nijai, net supanašėjusiems į pa-gonis formaliams krikščionims.

Vakarų pasaulyje, ypač Ame-rikoje, aukštose pareigose ir turtų sferose visur yra žydų. Jų sluoksniuose vyrauja universali krikščioniškai judaistinė filo-sofija, negrįžtamai nutolusi nuo žydų dogmatinio fundamentaliz-mo. Deramai pagrindus tikslą ir reikiama kreipiantis, žydų sluoksniai yra linke padėti. Bet tikėti, kad žydai patys eis ar turi eiti ieškoti kažkur nu-skriausto krikščionio, sakysime lietuvių, yra naivu, nes bendrai, deja, žmonės taip nedaro: gyve-name pasaulyje, kuriame yra didelis meilės deficitas. Maskvos komunizmo net valsty-binis meluotas „broliškas

gerumas“ yra įrankis socialko-lonizmui plėsti ir pasaulio sąrangai griauti.

Okupuotos Lietuvos žmonės, ypač dabar laisvėjimo laikais, turėtų gerai įsigilinti į Lietuvos ir kitų Pabaltijo šalių okupacijos nepripažinimo politikos esmę ir dvasią ir nesiklaidinant įvertinti jos reikšmę. Tai juo labiau būtina, nes okupacijai užsitęsęs ilgiau negu daugelio pokarinių išėvių amžius, išėvių tarpe beviltiškumas kartais gimdė klaidingą okupacijos nepripažinimo nevertinimą, kas atspindi ir spaudoje. Amerikos pozicija yra aiški: Pabaltijo šalių inkorporavimas į Sovietų Są-jungos sudėtį yra laikinas ir, išėinant iš tarptautinės teisės ir dvišalių su Amerika galiojančių sutarčių, Lietuvos valstybės konstitucija ir Lietuvos suverenumas Amerikos atžvil-giu pilnai galioja. Amerikoje nepertraukiamai veikia ir veikia Lietuvos valstybės atstovybė ir konsulatai. Tokį Amerikos nusi-statymą pakartojto Atlanto Charta ir daugybė kitų dokumentų.

Pagal Jungtinių Amerikos Valstybių valstybės depar-tamento teisės patarėjo valdy-bos sutartį skiriamas daugelio dokumentacija, 1988 m. sau-sio 1 dieną su Nepriklausoma Lietuva galiojo keturiolika su-tarčių, antrinių sutarčių ir joms papildymų arbitražo, finansų, muitų, nusikaltėlių grąžinimo, pašto ryšių, prekybos ir komer-cinių reikalų, pramoninės gamybos ženklų (įmonės ženklų) ir vizų srityse. Iš-dėmetina, kad abipusiai besa-lygiškai palankiausias valsty-bės muitų sutartis iš Lietuvos pusės buvo pratesta Nepriklau-somos Lietuvos ministerio Wa-shingtono 1951 m. liepos 11 dienos raštu valstybės sekretu-riui, kas yra nurodyta Valstybės departamento 1988 metais visam pasauliui paskelbtoje „Galiojančios sutartys“, knygo-jėje. Todėl kas sako, kad okupa-cijos nepripažinimo politika nieko nereikšia, tas pats nežino ką kalba.

Minėtame Amerikos Vals-tybės departamento „Galio-jančios sutartys“ leidinyje, jo skirsnys „Lithuania“ (141 psl.), pasakyta, kad „The United States has not recognized the in-corporation of Estonia, Latvia, and Lithuania into the Union of Soviet Socialist Republics. The Department of State regards treaties between the United States and those countries as continuing in force“. Tuo tarpu prie „Abipusiai besaulygiškai palankiausias valstybės sutar-ties“ pavadinimo yra išnaša, kurioje pasakyta: „Applica-tion of controls to trade between the United States and Lithu-ania while that country is under Soviet domination or control was acquiesced in by the Minister of Lithuania in Washington in a note dated Ju-ly 11, 1951, to the Secretary of State“. Šio palankiausio preky-bos sąlygų testinumo patvirtini-mo data simboliškai primena ir Lietuvos-Maskvos 1920 m. liepos 12 dienos Nepriklau-somybės Lietuvai užtikrinančios taikos sutarties pasirašymo datą, sutarties, kurią sovietai 1940 metais nežmoniška būdu sulaužė.

Tačiau trečiojo pasaulinio karo iškilus grėsmė ir pasaulinės politikos našta užgožė Atlanto Chartos ga-rantijas ir okupacijos nepripa-žinimo politikos principus ir pa-žadus pokario metais atkurti Maskvos užgrobtą Pabaltijo valstybių suverenumą. Dabar

Šv. Kazimiero lit. mokyklą Gary, IN, švenčiančią 30 m. jubiliejų, sveikina Švietimo tarybos pirm. R. Kučienė. Kartu mokyklos vedėja seselė Janina Galubickaitė.

Nuotr. V. Kučo

ISTORINĖS KANAD. LIETUVIŲ DIENOS

Jos skirtos Donelaičiui ir Lietuvai

Kanados lietuvių dienos yra didžiausias metinis Kanados lietuvių renginys, kasmet ren-giamas vis kitoje vietoje. Siemet jis įvyko Londone, Ontario, gegužės 20 ir 21 d. Jis surengtas Kanadoje trisdešimt antrą kartą, o Londone – ketvirtą. Tačiau ši kartą tas renginys buvo kai kuo ypatingas ir skyrė-si nuo kitų lietuvių dienų. Ši kartą jis gal vadintinas istorinė-mis Kanados lietuvių dienomis, dėl dviejų priežasčių. Bene pir-mą kartą per šią šventę buvo mestas toks stiprus žvilgsnis į mūsų praeitį ir kaip niekada iki šiol šiame renginyje taip plačiai paminėtas mūsų žymūs poetas Kristijonas Donelaitis, atžymint jo gimimo 275 metų sukaktį. Gera, kad vidurinėsios kartos vyriausi vadovai panorą jį, saky-čiau, atgaivinti ir su juo supa-žindinti jau naują kartą. Gi savo laiku jo „Metai“ buvo atkreipę dėmesį net ir kitų tautų poetų bei rašytojų. Antra tam nema-žiaus svarbi priežastis buvo tai, kad visa, kas per tą šventę čia vyko – buvo rišama su įvykiais Lietuvoje – su istoriniais Lie-tuvos metais. Susidarė įspūdis, kad gal net ir suvereniteto paskelbimas buvo priderintas prie Kanados lietuvių dienų datos.

Šios šventės išvakarėse, gegu-žės 19 d., Ramada Inn viešbu-tyje įvyko spaudos konferencija. K.L.B. Londono apylinkės pri-mininkas Paulius Kuras supa-

nauji taikūs Lietuvoje, Latvijo-je ir Estijoje tautinio atgimi-mo sąjūdžiai, pažadinti besi-keičiančio vergovės ir tylos pasaulio, turėtų atidžiai įsigi-linti į okupacijos nepripažinimo politiką, kurios nuosekliai laikosi Amerika ir savo nusista-tymu lengvina Pabaltijo šalims kelią į tikrą ir pilną nepri-klausomybę. Okupacijos nepri-pažinimo politika turėtų sąlygo-ti minėtų sąjūdžių išmintingus veiksmus, nes ji yra vienas iš kertinių nepriklausomybės veiksmų. Esmė glūdi reikala-vime, kad Maskva atgaivintų Pa-baltijos sutrikdytą konstitucijų galias, o ne tobulintų ar kurtų naujas okupacines. Atkūrus užgrobtų šalių nepriklau-somybės laikų konstitucijų galias, automatiškai įgautų galia visos prieš karą pasirašy-to sutarties, įskaitant sutarties, laiduojančias Nepriklausomybės, Amerikos partnerystę prekybai pagal besaulygiškai palankiaus-į valstybių statusą ir kitas. Nepriklausomybės konstitu-cijoms galiu atkūrimas atvertu Pabaltijo valstybėms – Tautų Sąjungos narėms kelią į Jungti-nes Tautas. Tai klausimas, kurio jokios naujos okupacinės konstitucijos neišspręs. Toks sprendimas išlaisvintų ir Sovietų Sąjungą iš istorinės gėdos ir žymiai sumažintų pasaulio priešišumą Maskvai.

žindino su K. lietuvių dienų programa ir svečiu iš Lietuvos kun. Ričardu Repšiu. Po to kalbėjo kun. Repšys. Jis pabrėžė, kad Lietuvoje Bažnyčia buvo ir tebėra pagrindinė tvirtovė kovoje dėl Lietuvos nepri-klausomybės. Lietuvos kunigi-ja buvo stipri atrama ir Sąjūdžiui. Prelegentas pareiškė pageidavimą, kad kovoje dėl laisvės pasaulis turėtų teikti Lietuvai nors moralinę paramą. Atsakydamas į klausimą jis pa-reiškė, kad Lietuvoje yra apie 700 kunigų ir apie 600 parapijų. Bažnyčia dabar galinti daryti ką tik nori – vyriausybė ne-trukdanti ir net ateinanti į pa-galbą su finansavimu remonto darbų. Pabaigoje P. Kuras pa-stebėjo, kad Kanados Užsienio reikalų ministeris Joe Clark turėtų atkreipti dėmesį, jei Sovietų Sąjungos vyriausybė vėl mėgintų sustabdyti Lietuvoje prasidėjusį laisvėjimo procesą. Reporteriai domėjosi ir ma-ža Londono apylinkė. Patalpa buvo dekoruota vyčių, laisvės statu-los foto paveikslu ir Lietuvoje vykusių rinkimų į deputatus plakatų kopijomis. Tuose pla-katuose kandidatai nurodė, kokios politikos jie numato laikytis. Reporteriai atkreipė dėmesį į plakatą, kuriame buvo perbraukti Stalinas ir Brežnėvas ir užrašas: už juos mes jau „balsavome“.

Ši konferencija buvo vykusi perduota CFPL Londono televi-zijos dešimtojo kanalo. Lietuva buvo dėmesio centre tiek pro-gramos atlikėjų tiek ir kalbė-tojų. Irena Lukoševičienė, P.L. Bendruomenės kultūros komisi-jos pirmininkė, sveikinusi Pa-saulio Lietuvių Bendruomenės vardu (kai pirmininkas dr. Vy-tautas Bieliauskas buvo Lietu-voje) pabrėžė: „Mes turime at-rasti būdus, kaip įsijungti į Lietuvos atgimimo sąjūdį“. K.L.B. Krašto valdybos pir-mininkas Vytautas Bireta savo kalboje užtikrino Lietuvos lie-tuvius pareiškdamas: „Kanados lietuviai jungiasi kartu su visa tauta Lietuvoje, išreiškdami didį džiaugsmą, gilią pagarbą bei solidarumą Lietuvos Persi-tvarkymo Sąjūdžiui, Laisvės Lygai bei visiems mūsų bro-liams ir sesėms, kurie, keldami mūsų tautinio atgimimo dvasią, pakilo į laisvės žygį ir žengė pirmą žingsnį, laimėdami Lie-tuvos valstybinį suverenitetą. Tepadeda jiems Visagalis Dievas ir geros valios žmonės testuoti kovą už visišką Lietuvos valstybės nepriklausomybę“.

Iš programos atlikėjų lūpų skambėjo kaip pasikartojantis aidas – „Lietuva... Lietuva... Lietuva!“ Neatsilikio nė jau-niausieji – gausus lituanistinių mokyklų mokinių būrys. Jau-nieji ir mažieji choristai dainos žodžiais mėgino pasakyti irgi tą patį: „Težydi Lietuva... Težydi Lietuvai!“

D.E.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORSGREIT
PARDUODARIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią staigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosa-
vybės įkainavimas nemokamai.

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

FOR RENT

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMA, mieste ir priemiesčiuose. Sąži-
ningai patarnausJ. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233KMECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuo-
savybę per Amerikos populiariausią
agentūrą, prašome skambinti Danutei
Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patar-
navimo ir velti jūų namų įkainavimo.Išnuomojamas 4 kamb. butas
su šiluma Marquette Parko apyl.
Skambinti 434-8168.Išnuomojamas 5 kamb. butas
Marquette Parko apyl.
Skambinti 471-0720

HELP WANTED

"ATTENTION: EARN MONEY
READING BOOKS!"
\$32,000/year income potential.
Details: (1) 602-838-8885 Ext. B
7765.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-599610%-20%-30% pigiau mokėsit už
automobilio ir ugnies draudimą pas
mus.FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. - GA 4-8654

ELEKTROS

VEDIMAI - PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
įzmesty. Dėbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTISParduodamas sklypas 180 x 100 pėdų
Lake Geneva, WI, puoštas statybai, ap-
sodintas vaismedžiais; 2 gėlynai, mėlynos
egles; apie 90 medžių. Tik gamtos mėgė-
jams. \$15,000. Tel. 414-248-1838.Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis
biznyje) jums gali sutaupyti daug
kelblumų.No. 505 - 59 th ir Hamlin 6 butų puikus
namas, "custom-built". Du butai su 3 mieg.
savininkui; 2 butai su 2 mieg. ir 2 butai su
1 mieg. Didžiulis kiemas; 2 auto
garažas. Beveik nereikia priežiūros, puikiai
išlaikytas, 25 metų amžiaus. Skambinkite
dabar.No. 498 - "Octagon" namas; 6 kamb.;
1½ prausyklos pirmame a.; 4 kamb., 2
mieg. antrame a. Sidomas rūšys; 2 auto
mūrinis garažas. Šoninis įvažiavimas;
didelis sklypas; nauja šildymo sistema, sto-
gas ir elektra; aluminio apdaila. Puikiai
išlaikytas, švarus; daug priedų. Skam-
binkite dabar, tel. 436-8600.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskam-
binkite telefonu. Mūsų pardavėjai
sėkmingai jums patarnaus. Mes jums
galime padėti, nes daugiau stengiamės.
Namo įvertinimui skambinkite skubiai -
dabar.O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. - 434-7100 & 436-8600

POVILAS PETKEVIČIUS LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo
gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos daly-
je ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektivos ir sklandžiai
parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas
buvo žiaurus ir suktas. Šią knygą kiekvienam verta pasiskai-
tyti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiun-
timu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valsti-
jos mokesčio.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

O, NERINGA!

Jaunuoliams
Studentams
Dirbantiems
ATSIPŪSTII!Rugpj. 13-20, 1989
NERINGOJ
Vermont'e

Vaikystę išaugusius jaunuolius kviečiame sugrįžti NERIN-
GON atsinaujinti krikščioniškai ir tautiškai! Atėjo laikas, ypač
dabar TAUTOS ATGIMIMO metu, iš naujo pažvelgti savo
gelmėn nebe vaiko žvilgsniu!

Stovyklos savaitę jaunuoliams 17-25 metų.
Kreipitis: NERINGA, Box 134C, RFD 4,
W. Brattleboro, VT 05301. 1-802-254-9819.

A. a. Vanda Pazukaite darbo įkaršty Palangoje apie 1960 metus.

SU DAILININKE VANDA PAZUKAITE ATSISVEIKINANT

Ji Floridos West Palm Beach mirė 1989 m. gegužės 10 d., eidama 79 tuosius metus. Mirė, kaip laiškė svainio parašyta, staiga, nelauktai ir netikėtai. Ruošėsi grįžti Kanadon, kur pastoviai gyveno. Iš vakaro nuėjusi poilsio, apie 4 val. ryto užgeso. Nežinau laidotuvių detalių. Tik šeimos padėkoj „Drauge“ išsiskačiau, kad lietuviškai gedulingas mišias aukojo kun. Vytautas Piktura. O laiškė pastebėta, kad kūnas sudegintas ir pelenai parvežti į Montrealį, kur yra paruoštas kapas sesers šeimai. Liūdintys liko velionės sesuo Valė ir svainis Mečys Meiliūnai bei jų sūnūs su šeimomis.

Vanda Pazukaite gimė 1911 m. sausio 11 d. Rygoje. Ten kurį laiką tėvai matomai gyveno todėl, kad tėvui Pazukui, garvežių mechanikui, didmiestyje buvo geresnės darbo sąlygos. Į Lietuvą grįžo Vandai mažai tebesant. Įsikūrė Panevėžy, kur tėvas gavo darbą siaurųjų geležinkelio depo dirbtuvėse. Panevėžy velionė laikė savo gimtinę.

Baigusi Panevėžio mergaičių gimnaziją, 1935-40 metais stu-

dijavo dailės mokslus Kauno Meno mokykloje. Pradžioje Juozo Zikaro uoli mokinė, vėliau pasirinko grafikos kryptį, nors laisvai kurdama puoselėjo įvairius žanrus. Gavusi dailininkės diplomą, karo metu studijas tęsė Vilniaus Dailės akademijoje, tuo pačiu metu tarnaudama Vilniaus Geležinkelio valdyboje.

Karui pasibaigus ir žiauriam raudonajam okupantui grįžus, Vanda į Vakarų nesitraukė, nors trauktis, kaip geležinkelininkė, turėjo geresnes sąlygas, negu daugelis. Nesitraukė veikiausiai dėl trijų priežasčių: nenorėjo senatvę palikti jau našlės motinos, gal daugiau, negu mes, bėgliai, mylėdama tėvynę, pagaliau dėl visada silpnos sveikatos. Jos kūdikio amžiuje sužalota nugara deformavosi. Priešingai sveikata trykštanti, trejais metais vyresnei sesutei Valei, Vanda visą gyvenimą liko labai žemo ūgio, visada nepaprastai liesa, išblyškusi, plonų, kaulėtų rankų, aštrių veido bruožų, panėšinti į paskutinę stadiją gyvenančią džiovintinę. Tokią ją atsimenu per dvidešimties metų slenkstį peržengusią panele, tokią ir šešiasdešimties metų užbaigusią moterį. Bet turbūt už fizinį trapumą Dievas jai atsilygino keleriopai. Jos ilgi pirštai ne tik meistriškai laikė dailininkės įrankius, bet ir virtuosiškai laktė pianino klavišais, čia harmoningai jungiantis ir tobulai klausai. Jos didelės, protingos, iš pažiūros melancholiškos akys matė tai, ko daugelis niekaip nepastebėdavo. Bet svarbiausia Dievo dovana, tai plieninė valia, nepalaužiamą dvasia, ryžtin-gumas. Kaip gi kitaip ji būtų septyniadesimt aštuonerius metus su mėnesiais išgyvenusi?...

Bet grįžkim į pokarį. Nuo 1945 m. Vanda atsiranda Panevėžy ir dvejus metus mergaičių gimnazijoje dėsto paįsybą. Lygia-grečiai laisvalaikio dirba kaip dailininkė ir ima garsėti. Įsijungia į partizaninį judėjimą, tampa laisvės kovotoju ryšininke. Tuo tarpu po ranka nėra detalių — jos dar saugumo archyvuose. Bet jos aukos rezultatai stulbinantys: 1947 m. suimama, tardoma, teisiama ir pasmerkiama... sušaudyti!

Sakalas Uždavins, kuris jau 41 metai yra radijo mėgėjų operatorius, sakė, kad Lietuvos radijo mėgėjų draugija paruošė prašymą tapti IARU nare, kai tik sugrįš Lietuvon. Jis taip pat sakė, kad jie deda pastangas susigrąžinti pirminį radijo saukimo prefixą „LY“, kuris jiems buvo leistas naudoti tiksliai vieną mėnesį šių metų pradžioje ir vieną mėnesį pernai.

Ed Shakalis KA1QOF
Adresas: 10 John Alden Road,
Plymouth Ma. 10360, tel.
508-224-7361.

Tenka tik spėti, kad nuo egzekucijos gal išgelbėjo jos fizinė išvaizda, trapumas. Bet lėtai mirčiai išsiunčiama į dabar ir Lietuvos laikraštį taip šurpulingai aprašinėjamą amžinojo įšalo žemę Vorkutą, mirties sprendimą pakeitus 25-riais katorgos metais. Įvyksta beveik stebuklas: kai augaloti raudonskrusčiai abiejų lyčių tremtiniai iškrinta per keliolika mėnesių, Vanda ten išveria beveik dešimtmetį, 1956 m. amnestuojama ir visiškai sunykusi grąžinama Lietuvon, nors ir susiaurintom teisėm. Atkutusį įsitraukia į kūrybinį darbą. Jos kūrinių parodos rengiamos ne tik Lietuvoje, bet ir Leningrade, Maskvoje, Pragoje, Varšuvoje, Budapešte.

Jos ir motinos gerovė emė rūpintis Kanadoje įsikūrusi sesuo su šeima. Motinai mirus, darė pastangas Vandai Kanadon emigruoti. Pagaliau 1965 metais Vanda Kanadą pasiekė ir sesers šeimoje apsigyveno Toronto priemiesty.

Pirmoji individuali jos kūrinių paroda įvyko 1966 m. Windsor, Ont. Tęsėsi nuo rugsėjo vidurio dvi savaites. Buvo eksponuoti 42 kelių žanrų darbai: spalvoti lino bei medžio raiziniai, guašai, pora aliejinų portretų. Parodai parinkta prestižinė Willistead galerija. Parodamiems kūriniams galerijos vadovybė nustatė mūsų nuomone tuomet labai aukštas kainas, kurias, parodai praėjus, aš paskelbiau spaudoje ir už tai buvau Vandos išbargas. Kai išsiaiškinom, kad kainų atskleidimas buvo nuosirdus noras parodyti kūrinių didelę vertę, dailininkė ant manęs nebevyko. Šalia gausių karnatėjų, paroda lankė net pakartotinai Windsor lietuviai ir šimtai tautiečių iš Detroito. Į Torontą nedaug kūrinių begrižo. Kurį laiką Vanda Kanadoje dar intensyviai kūrė ir dalyvavo daugiausia grupinėse parodose. Jos religinio turinio grafikos kūrinių dažnai būdavo papuošiami Kalėdų ir Velykų metu „Tėviškės žiburių“ numeriai.

Čia rašančio namams vienas iš pačių brangiausių, mieliausių yra prieš 23-jus metus Vandos padovanotas rudenėjančio Panevėžio miesto sodo paveikslas. Rudenėjančio, nes sniego šlapdriba apkibusi dar nenukritusius, bet suvytusius medžių lapus. Piešta tokiu bjauriu oru! Tai turbūt jau užgrūdintos sibirinės, iš katorgos grįžusios, darbas.

Išskyrus retas kitas progas, su velione susirašydavom Kalėdų laukdami. Tikrais laiškais, ne keliais trafaretiniais žodžiais. Po 75-to gimtadienio jutau ją fiziškai smarkiai silpnėjant. Paskutinis laiškas, rašytas 1988 m. gruodžio 18 d., buvo vienas iš ilgiausių. Mat, tyčia, kad šventiniai sveikinimai paštuose neapsilenktų, jai parašiau gruodžio pradžioje. Papasakojau šiek tiek Lietuvon kelionės išpūdžių ir nusiunčiau keletą nuotraukų. Panevėžio, žinoma. Ir gerokai tiek ją, tiek Valę Meiliūnienę prajuokinau. Nors jų namely vaiko metuose porą kartų esu buvęs ir net nakvojęs, bet kažkodėl įstrigo, kad jis Utenos gatvėje. Tai ir pridariau nuotraukų Utenos gatvės keletą žalių ir melsvų namelių, labai jau sutūpusių prie žemės, šimtmečio pradžioje statytų. Sakau, seserys atpažins vieną kaip savo gimtąjį ir labai apsidžiaugs. O

laiskė Vanda berašanti: „Gaila, Alfonsai, kad pamiršai gatvę. Mes 40 metų gyvenome žaliame name Jablonskio, ne Utenos gatvėje...“ Ak, žinoma, žinoma. Dabar savo archyvely suradau viską: ne tik, kad gatvė Jablonskio, bet ir numeris — 11.

Gaila, kad, jeigu vėl kada Panevėžį pasieksiu, jeigu tas Pazukų namelis ir tebestovi, nuotraukos jau nereikės...

Nepaisant, kad Vandos Pazukaite kūrinių grožisi eilė komunistinių miestų, jos vardas Lietuvoje dar kruopščiai slepia-

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1989 m. birželio mėn. 29 d. 5

mas. Jos biografijos ten nėra jokioje enciklopedijoje. Vilkimės, kad naujų tomų redaktoriai, anksčiau bijoję kalbėti apie miriop pasmerktą laisvės kovo-

toją, padarytą žalą su kaupiu atitaisys.

Tebūna tauriajai Lietuvos dukrai šviesi Amžinybė!

Alfonsas Nakas

A.†A. HERTA MARIA VYGANTIENĖ

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1989 m. birželio 27 d., 4:30 val. ryto, sulaukusi 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Klaipėdos apskrityje. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnūs: dr. Vytautas, marti Mara ir dr. Mindaugas, marti Austė; anūkai: Monika, Kristina, Vaiva, Gytis, Marius, Rytas, seserys Margaretė Peth ir Eva Preuss bei kiti giminės.

Velionė buvo našlė a.a. Kazimiero. Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, birželio 29 d. nuo 6 iki 9 v.v. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St. Budėtuves 7:30 v.v.

Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 30 d. Iš Lietuvių Ev. Liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčios, 6641 S. Troy 10 val. ryto bus nulydėta į Tautines lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnūs, seserys, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

A.†A. PRANAS MOZŪRAITIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1989 m. birželio 27 d., sulaukęs 85 m. amžiaus.

Gimė Amerikoje, gyveno Lietuvoje, Gelgaudiškių kaime. Buvo mokytojas. Amerikoje išgyveno virš 40 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Genovaitė. Lietuvoje sūnus Vytautas ir duklė Zita, sesuo Agota ir jų šeimos. Svainis Stasys Abromavičius su vaikais ir jų šeimomis Wisconsin'e: broliene Elenutė su sūnumi Hot Springs, Ark.; svainės Elena Bacevičienė ir Marytė Zigaitienė-Geležūnienė su vaikais St. Petersburg Beach, Fl. Taip pat daug kitų giminų ir draugų Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, birželio 29 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 30 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnus ir duklė.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mylimai Motinai

A.†A. SOFIJAI PAULIENEI

mirus, sūnų arch. EUGENIJŲ su šeima ir kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jolanta ir Jonas Zubinai
Judita ir Robertas Juškai
Liucina ir Jurgis Grigalauškaitė

Mylimai Mamytei

A.†A. BARBORAI KRIPKAUSKIENEI

mirus, jos dukrai LAIMAI ir žentui PETRUI ŽEMAIČIUI, jų šeimai ir artimiesiems reiškiame nuosirdžiai užuojautą ir kartu liūdime.

Vanda ir Otonas Vaitai

A.†A. LINUI DAUGĖLAI

mirus, jo tėvams, mūsų jaunų dienų draugams, STASEI ir KAZIMERUI DAUGELAMS, jo žmonai ir seseriai reiškiame nuosirdžiai užuojautą.

Marija ir Linas Bajorunai

Pompano Beach, FL.

A.†A. BIRUTĖ ŠAKIENĖ PETRAITYTĖ

Gyveno Des Plaines, IL
Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1989 m. birželio 27 d., sulaukusi 59 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Juozas, duklė Živilė Allen, žentas Dwayne, sūnus Algimantas, trys anūkai; seserys: Juzefė Ančiulienė, vyras Vincas, Jadvyga Rakštienė, vyras Juozas, Janina Mikaliūnienė, vyras Aleksas; krikšto duklė Rūta Janus, vyras Mark ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, birželio 29 d. ir penktadienį, birželio 30 d. nuo 5 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 1 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, duklė, sūnus, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲ LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APYLINK MUS

x Liepos 4 d. — JAV Nepriklausomybės šventėje „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuvė nedirbs. Pirmadienį, liepos 3 d., redakcija, administracija ir spaustuvė dirba visą dieną ir išleis trečiadienio, liepos 5 d., numerį. Antradienio skyriai neišeis.

x Senelių Židinio pirminkas Adomas Burba, atvykęs iš Argentinos, nuosirdžiai yra dėkingas Balfui ir jo pirminkai Marijai Rudienei už šiai institucijai paaukotas tūkstintinę.

x Union Pier Lietuvių draugijos metinė gegužinė bus liepos 9 d., sekmadienį, S. ir J. Cibų sodyboje, 8502 East St., Lakeside, MI. Kviečiami visi draugijos nariai su šeimomis, vasarotojai, apylinkės gyventojai, Beverly Shores Lietuvių klubo nariai. Jūros dienoje ir Lietuvos Prezidentų pagerbime dalyvaus. Pradžiai 1 val. Michigano laiku.

x Birželio 30 d., penktadienį, 7:30 vakaro Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje dr. Tomas Remeikis skaitys paskaitą „Gorbačiovo perestroikos politika Sovietų Sąjungos tautinėse periferijose“. Paskaitininkas kalbės apie paskutinius „glasnost“ ir „perestroikos“ reiškinius Sovietų Sąjungoje, ypač Lietuvoje ir kitose Pabaltijo šalyse. Dr. Tomas Remeikis yra Calumet College profesorius, žymus įvairių sovietinės valstybės politinių aspektų specialistas, daugelio mokslinių darbų autorius. Po vakaronės vaisės.

x Chicago miesto priemonė, kad liepos 15 d. yra paskutinė išpirkti automobilių miesto ženklus šiemis ir 1990 metams. Juos galima gauti miesto įstaigoje 107 kambaryje.

x Henrikas Bajalis, Los Angeles, Cal., „Draugo“ bendradarbis, nuosirdus ir dosnus jo remėjas, su vienu aprašymu atsiuntė ir 100 dol. dienraščio stiprinimui. Labai dėkojame už realią auką.

x Baltimorės LB apylinkė, Baltimore, Md., jos valdybos kasininkas J. Saurusaitis atsiuntė „Draugui“ 25 dol. auką už jų veiklos aprašymus dienraščio puslapiuose. Nuosirdus aciū.

x Jaunųjų dailininkų paroda vykstanti Čiurlionio galerijoje bus atidaryta šį savaitgalį, liepos 1 d. iki liepos 4 d. kasdien nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. (sk)

x Visi Chicago KASOS skyriai neveiks šeštadienį, liepos 1 d. dėl procentų apskaitinimo. Visi KASOS skyriai neveiks liepos 4 d., antradienį. (sk)

x Vyriausybės žinios: Nepriklausomos Lietuvos oficiozas. Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) dabar multiplikuoja ribotą kiekį Vyriausybės žinių komplektų, t.y. 1918-1940 m. iškaitant rodykles. Susidaro beveik 9,000 puslapių. Kompletas bus parduotas už 1,500 dol. Persiuntimas JAV 50 dol., kitur 75 dol. Jei kas norėtų užsisakyti, prašome pranešti LTSC, 5620 So. Claremont, Chicago, IL 60636 USA, arba telefonu (312) 434-4545. Reikia taip pat prisijusti 500 dol. užstatą. Užsakymai turi būti gauti iki š.m. liepos 1 d. Aciū. (sk)

x Birutė Dailidienė rūpinasi užkandžiais po maldos eisenos sekmadienį, liepos 2 d., Lemonte. Eisena atsiliepia į maldos žygį „Lietuva — kryžių žemė“ nuo Vilniaus iki Žemaičių Kalvarijos birželio 17 — liepos 2. Chicago ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti maldos eisenoje: liepos 2 d. 11 v.r. šv. Mišios Lietuvių centre Lemonte, 12 v. eiseną lauk keliu iki Ateitininkų namų, o po eisenos — atsigavimas ir naujausios žinios iš Lietuvos.

x Dvidešimt penki tautinių šokių šokėjai iš Gruzijos, Maskvos ir Leningrado pasirodys keturis kartus į dieną Six Flags Great American parke šią vasarą iki rugpjūčio 20 d. Šokėjai parodys tautinių šokių iš savo rajonų ir pirmą kartą pasirodys JAV-bėse vadinamų Sovietų sąjungos žvaigždžių programoje parke, kuris yra Gurnee, Ill. Taip rašo „Pioneer Press“ laikraštyje birželio 22 d. laidoje.

x Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje remėjai išsiuntinėjo laiškus su atgaliniu voku, prašydami aukų vieninteliui lietuviškai gimnazijai Vakarų pasaulyje. Aukas renka J. Matusevičius, 7154 S. Troy, Chicago, Ill. 60629.

x Lietuviai, kurie turi burius ar motorinius laivus, prašomi pirmadienį, liepos 3 d., 3 val. susirinkti su savo laivais prie Chicago ir Columbia Yacht klubo, kur galės pabendravti su iš Lietuvos atplaukusiais jūrininkais. Smulkesnės informacijos duoda Aušrinė Karaitis tel. 636-6140.

x Daugiau negu 10 paskaitų ir pašnekesių įvairiomis temomis numatyta Akademino Skautų sąjūdžio sukurtoji stovykloje — studijų dienoje, kurios vyks liepos 1-7 dienomis Rako stovyklavietėje, Custer, MI. Stovyklai vadovaus ASS vadijos pirm. fil. D. Eidukienė. Visi skautai akademikai ir filiteriai kviečiami dalyvauti.

x Jonas Žebrauskas, Antanas Juodzevičius ir Julia Sachauskis, visi iš Chicago, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, nuosirdūs die. raščio remėjai, lankėsi „Draugo“ administracijoje, kiekvienas pratęsė prenumeratą vieneriems metams su visa šimtaine. Labai dėkojame už savos spaudos palaikymą.

x Pranas Joga, Akron, Ohio, visuomenininkas, „Draugo“ garbės prenumeratorius, lietuviškos veiklos ir žodžio remėjas, lankėsi Chicagoje, aplankė „Draugą“ ir ta proga pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 60 dol. auka. Nuosirdus ir didelis aciū.

x Maldos eiseną šį sekmadienį, VII.2. ją organizuoja Chicago ateitininkai atsiliepdami žygiui „Lietuva — kryžių žemė“ Lietuvoje ir kviečia visus lietuvius eisenoje dalyvauti. 11 v.r. šv. Mišios Lietuvių centre, 12 v. maldos eiseną lauk keliu nuo Centro iki kryžiaus prieš Ateitininkų namus. Po eisenos — atgaiva ir naujausios žinios iš Lietuvos. (sk)

x Kviečiame visus atsivieškinti su buriuotojais liepos 5 d. 7 v.v. Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Bilietai 15 dol. Rezervacijoms skambinti Eglei Paulikienei, 985-5579. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk)

x Richard M. Daley įstaijoje Lietuvos buriuotojų priėmimas numatomas trečiadienį, liepos 5 d., rytą. Po to miesto apžiūrėjimas. Vakare 7 val. Lietuvių centre Lemonte jiems ruošiamos išleistuvės su trumpa programa, šilta vakariene ir šokiais. Visuomenė kviečiama išleistuvėse dalyvauti.

x Chicago skautų ir skautų tūntų stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI, vyks liepos 8-22 dienomis. Tūntų vadovybės ragina dar neužsiregistravusius skautus, tes ilgiau nedelsiant tai atlikti. Del informacijų kreiptis į tiesioginius savo vadovus, es ar tūntininką, es.

x Roma Chandler, Memphis, Tn., pratęsė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams su šimto dolerių auka. R. Chandler skelbiame garbės prenumeratorė, o už realią paramą lietuviškai spaudai tariame nuosirdų ir didelį aciū.

x Kun. J. Znotinas, Temple Hills, Md., pratęsė prenumeratą ir dar paaukojo visą šimtą savos spaudos palaikymui. Kun. J. Znotinui, mūsų garbės prenumeratoriui, dosniam remėjui, už auką tariame nuosirdų ir didelį aciū.

x LB Philadelphia's Pa, apylinkė, išdavininkas Linas Kučas atsiuntė 50 dol. su tokiu prierašu: „LB Philadelphia's valdyba nuosirdžiai dėkoja „Draugui“ už mūsų veiklos aprašymų išspausdinimą. Padėkai siunčiame auką“. Labai dėkojame už supratimą ir dėmesį šiai spaudai.

x Salomėja Smaizienė, Hot Springs, Ark. veiki lietuviškų organizacijų darbuotoja, buvo atvykusi įvairiais reikalais į Chicago, lankėsi „Drauge“ ir spaudos paramai ikeitė 15 dol. Nuosirdus aciū.

x Seselė Freancesca Walls, Pittsburgh, Pa., buvo užprenumeravusi savo giminaitei „Draugą“ gyv. Lietuvoje, bet po kiek laiko sužinojusi, kad dienraštis jos nepasiekia, siuntinė jimą sustabdė, o likutį 25 dol. paliko „Draugui“ kaip auką. Labai dėkojame.

x Dr. A. Baltrukėnas, Dania, Fla., mūsų garbės prenumeratorius, lietuviško žodžio remėjas, pratęsė prenumeratą, pridėjo 20 dol. auką ir taip pat užprenumeravo dienraštį dukrai Onai Rūtai, gyv. Chicago, Ill. Nuosirdus aciū.

x Henrikas Krikščiuinas, Folsom, Cal., atsiuntė mokestį už dvi prenumeratas, pridėjo 10 dol. auką, o laiškelyje rašo, kad jo motina iškeliavo į Amžinybę vasario 16 d., kuri buvo „Draugo“ skaitytoja apie 40 metų. Prašo ir toliau siuntinėti dienraštį tuo pačiu adresu. Aciū už auką ir kartu reiškiamą užuojautą dėl Jūsų motinos mirties.

x Omahos LB valdyba, Omaha, Nebraska, per mūsų bendradarbę J. Povilaitienę atsiuntė „Draugui“ 25 dol. auką už jų veiklos garsinimą. Nuosirdus aciū už savos spaudos remimą.

x Ieškoma jauna moteris kartu gyventi 2 mėn. su senesnio amžiaus moterim Michigano valstijoje prie ežero, padėti lengvoje namų ruošoje ir virti; 125 dol. į savaitę. Kreiptis tel. 562-5583. (sk)

x Mišios už a.a. Antaną Kareivą ketverių metų jo mirties sukakčiai paminėti bus penktadienį, birželio 30 d., 8 val. ryto Jėzuitų koplyčioje. (sk)

x Jauna lietuvė moteris ieško darbo. Siūlyti, tel. 778-6766 arba 778-6452. (sk)

Kr. Donelaičio aukštesniosios mokyklos dalyviai aštuntųjų išleistuvėse birželio 4 d. Ateitininkų namuose.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJAS LIETUVIS TEISININKAS DEPAUL UNIVERSITETE

Pavasaris — gėlių žydėjimo laikas, o mokslo laukuose jau derlius — diplomų ir mokslo laipsnių derlius. Šių metų birželio 11 d. Chicago operos rūmuose buvo iškilmingai iš DePaul universiteto į pasaulį išleisti 275 nauji teisininkai. Plojimais buvo pasveikintas didelis būrys juristų. DePaul uo auklėtinių sukurtoji valdyba, gavusių jurisdoktor laipsnius 1939 metais, taigi 50 metų sukurtoji progą.

Newton N. Minow, pasižymėjęs juristas, buvo pagerbtas Teisų garbės daktaru (Doctor of Laws honoris causa) už savo veiklą, ypač saugant televizijos skonį ir etiką.

Naujasis garbės daktaras savo labai puikia kalba smagiai nuteikė gausią tėvų bei draugų auditoriją, įrodydamas, kad juristai nėra tik sausų įstatymų nagrinėtojai, bei rūstūs teisėjai, bet moka ir dailiai pajuokauti. Pasak jo, Vokietijoje įstatymais esą viskas draudžiama, išskyrus tai, kas leidžiama, Prancūzijoje viskas leidžiama, išskyrus tai, kas draudžiama, Italijoje viskas leidžiama, nes leidžiama ir tai, kas draudžiama, o Sov. Sąjungoje viskas draudžiama, nes draudžiama ir tai, kas leidžiama. Šis paskutinis „teigimas“ buvo palydėtas itin garsiu juoku ir ilgais plojimais, mat, juokaujant išreikšta tikra skaudanti tiesa.

Teisės daktaro (Juris doctor) laipsnį gavo lietuvių tėvų Minos ir Rimanto Staniūnų-Stevens, gyv. Algonquin, Il, sūnus Kęstutis Tomas, gyv. Evanston, Il. Kęstutis yra baigęs Loyolos universiteto B.S. laipsnį 1986 m. Jis yra lankęs lituanistinę mokyklą Chicagoje ir kaip skautas vytiš stovyklavęs ketą vasarų Rako stovykloje. Kęstutis planuoja siekti Ph. D. laipsnio teisės srityje. Jam padeda žmona Andrieta (B.S. Loyolos un-tas), kuri darbuojasi MCI Tel. Co.

Naujuoju teisininku džiaugiasi Mina ir Rimantas, džiaugiasi brolis Ričardas, studijuojas Northwood institute, Midland, Mi. Džiaugiasi darbščiu vaikaitu motutė Aleksandra Liorenienė Chicagoje bei seneliai Alma ir Petras Staniūnai, Fox River Grove, Il.

Giminės ir draugai sveikina

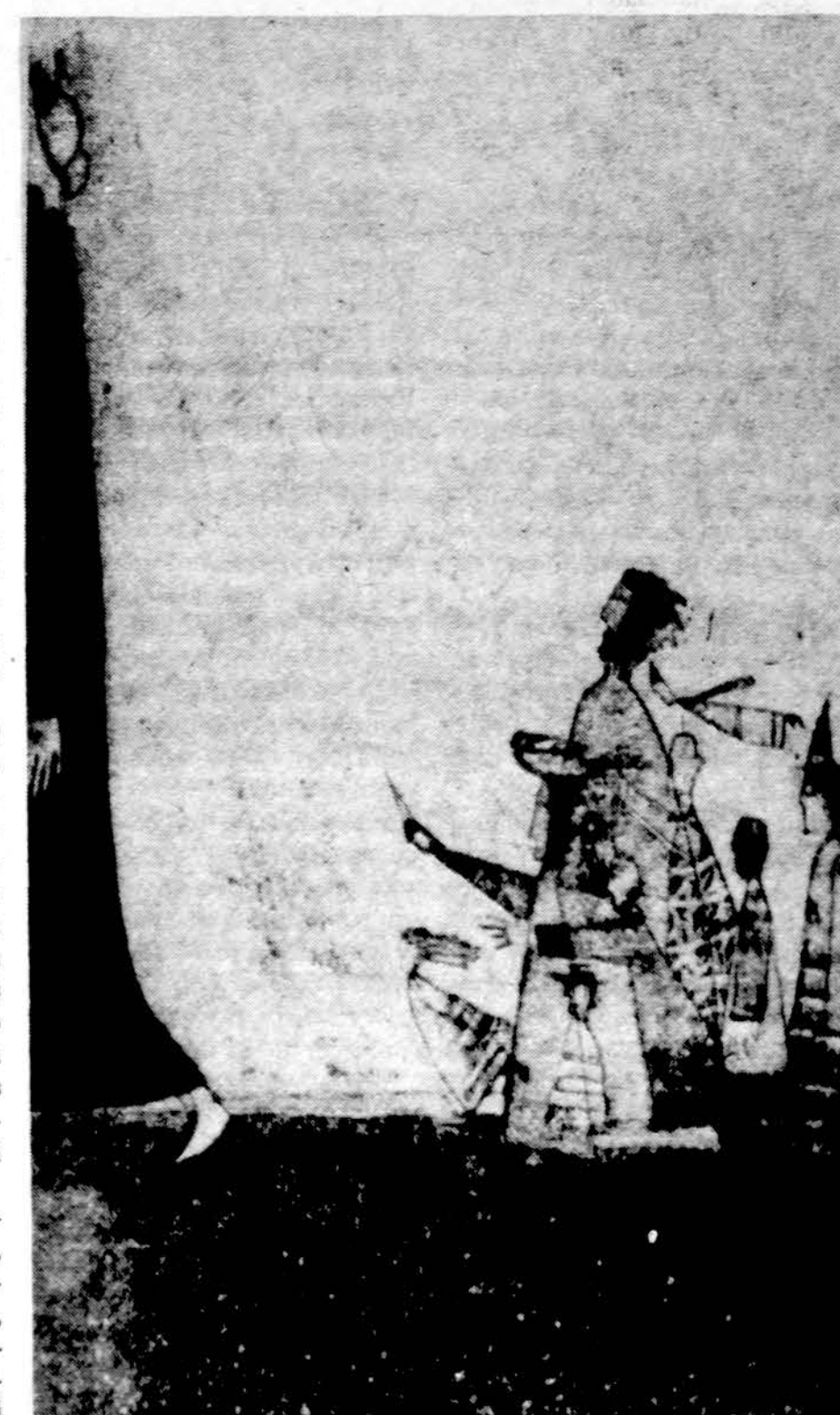
naują lietuvių teisininką Kęstutį, linkėdami jam sėkmingai įveikti karštus baro egzaminus liepos mėnesį. Sveikina jį kartu su jauna žmona Andrieta ju dviejų katalikiškos šeimos sukurimo metinių (1988.6.25) progą, linkėdami saulėtų dienų ir ištvermės pasirinktame darbe. Pirmyn, jaunieji! Laimingai kopkit kartu į teisės mokslo aukštumas!

Sonė Tomarienė ŠEŠTOJO MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO DARBAI IR PASIRENGIMAI

Yra manančių, kad laiko dar marios, bet taip nėra. Tokie renginiai, kaip simpoziumas, reikalauja didelio ir įtempto pasirėngimo. Gal nereikėtų nė įrodinėti, kad simpoziumas bus žymiausias šių metų kultūrinis renginys, tad tiek rengėjai, tiek ir dalyviai turi jam tinkamai pasirėngti. Atliktų darbų peržvelgimui ir tolimesnių gairių nustatymui buvo suauktas rengimo komiteto posėdis.

Posėdis įvyko birželio 22 d., ketvirtadienį, JAV LB-nės raštines patalpose. Posėdis buvo gausus dalyviais ir darbingas. Posė-

dije dalyvavo ir vienas svečias iš Vilniaus, kuris moksliniais tikslais lankosi šiame kontinente. Paaiškėjo, kad vėluojama su registracija. Šiuo atžvilgiu vilniečiai yra daug uoliesni. Jie pirmieji užsiregistravo. Registracijos klausimas yra labai aktualus, kadangi leidinio redaktorius turi pradėti darbą. Norint išvengti nesusipratimų, laiku reikia užsiregistruoti ir prisiųsti reikiama informaciją. Taip pat mokslinės programos tvarkytoms ir planuotojams iš anksto reikia turėti duomenis apie referatų skaičių ir jų pobūdį. Nuo šio išplanavimo labai priklauso ir simpoziumo pasisekimas. Labai svarbu, kad nevyktų kartu tos paskaitos, kurios daugiausiai patraukia lankytojų dėmesį. Jos turi būti taip išskirstytos, kad klausytojai spėtų visose ar beveik visose dalyvauti. Ir rengėjai turi pasimokyti iš pereitų simpoziumų. Rašančiam teko matyti, kad Jaunimo centro didžiojoje saleje sėdėjo 6-7 klausytojai, o klasėse vykstančiose paskaitose nebuvo net stovimų vietų. Čia jau planuotojai turi pasistengti, o tam, žinoma, reikia laiko.

Lietuvos buriuotojai atvežė grafikos darbą, kurie bus išstatyti Jaunimo centre rengiamoje parodoje. Atidarymas bus birželio 30 d. 8 val. vak. Nuotraukoje dail. R. Kenažinsko litografija „Mėilės lyrika“

IS ARTI IR TOLI JA VALSTYBĖSE

— „Darbininkas“ išeis pirmąją liepos savaitę, o po to dvi savaites neišeis. Redaktoriai ir administracija atstogaus. Pranciškonų spaustuvė bus uždaryta nuo liepos 1 iki 22 dienos. Tuo metu jokie darbai nebus priimami.

— Inž. Vytautas Paulius, New Jersey, labai stambus statybininkas, atplaukiančių buriučių laivų stovėjimui uoste sumokėjo 15,000 dol. kaip pagalbą Lietuvai ir Lietuvos vardą kėlimui.

— Linas Karmazinas šiemet baigė New Yorko technologijos institutą. Studijavo mechaninę inžineriją, kuri yra pritaikyta aviacijos srityje. Jis yra Vandos ir Stasio Karmazinių sūnus, su tėvais gyvena Woodhavene, N.Y. Linas baigė lituanistinę mokyklą, šoko tautinių šokių grupėje „Tryptinyje“.

— A. a. Amelija Sinusienė, gyvenusi Highland Blvd., apie 95 metų amžiaus, rasta savo namuose negyva. Jau buvo mirusi prieš kelias dienas. Ji buvo atvykusi prieš pirmąjį karą, praturtėjusi. Jos namus nupirko dabartinis pranciškonų vienuolynas ir pagerinęs įsikūrė. Ji turėjo nusipirkusi kitus didelius namus netoli Kultūros židinio, turėjo vieną sūnų, bet jis jau anksčiau yra miręs. Paskutiniu metu jau mažai kur rodydavosi, jau neturėjo sveikatos išeiti.

Simpoziumui taip pat labai opus yra finansų klausimas, tad šiuo reikalu plačiau pasisakė B. Jasaitienė, L. Šlenys ir kiti posėdžio dalyviai. Neskaitant visų kitų išlaidų, gana stambi jų dalis bus ryšium su atvykstančiais iš ok. Lietuvos. Reikės parūpinti jiems draudimus, o visi labai gerai žinome, kiek draudimai kainuoja. Didelė išlaidų pozicija yra ir simpoziumo leidinys, bet jis yra būtinas. Simpoziumai ateina ir praeina, o leidiniai išlieka. Turime gerai žinoti, kad kultūra kainuoja.

Be to, Amerikoje visos kultūrinės institucijos išlaikomos iš visuomenės aukų. Todėl ir simpoziumo rengimo komitetas išsiuntinėjo tūkstančius laiškus, prašydamas visuomenės paramos. Šį renginį turėtų stipriai paremti mūsų intelektualai ir profesionalai. Į lietuviškos veiklos areną turi ateiti nauja karta, kuri mokslus baigė jau Amerikoje. Ta karta, kuri steigė lituanistines mokyklas, finansavo enciklopedijos leidimą ir kitą veiklą, yra jau gyvenimo saulelaidyje. Komitetas jau gauna aukų, bet gauna ir graudžių laiškų. Vienas rašo: „Prašau iš manęs aukų neprasyti, aš esu invalidas be abiejų kojų. Du sūnus žuvo kare, gyvena vienas“. Antrame laiške šitaip rašo: „Gražinu raštus su priedais ir pranešu, kad (pavardės neskelbiame J. Ž.) 86 m. amžiaus, jau visas pusmetis kaip yra silpnas ligonis, gulintis su deguonio aparatu“. Jūs, kuris skaitote šias eilutes, jeigu esate sveiki ir čia baigė mokslus, jeigu dar neparasėte — tai imkite ir parašykite čekį. Ne tik šiam komitetui, bet ir kitai kultūrinei ir švietimo veiklai remti. Minėdami „Varpo“ šimtmetį, prisiminkime V. Kudirkos eilėraštį: „Jeigu audra išverstų stulpą vieną, nebėkite...“ Kaip pacituoti laiškai rodo, gyvenimo audra daug stulpų verčia, tad nebėkite, bet stokite į jų vietas. J. Ž.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.